

Allianz ZB d.o.o.

društvo za upravljanje obveznim i dobrovoljnim mirovinskim fondovima

koje upravlja imovinom

Auto Hrvatska zatvorenog dobrovoljnog mirovinskog fonda

Heinzelova 70, 10000 Zagreb

AUTO HRVATSKA zatvoreni dobrovoljni mirovinski fond
Godišnje izvješće
za 2023. godinu

U Zagrebu, 1. ožujka 2024.

Sadržaj

Izvešće neovisnog revizora vlasnicima udjela Auto Hrvatska zatvorenog dobrovoljnog mirovinskog fonda	1
Odgovornost Uprave Društva za upravljanje za pripremu i odobravanje godišnjeg izvješća	6
Izvešće posloводства	7
Financijski izvještaji	12

Izvješće neovisnog revizora

Vlasnicima udjela AZ Auto Hrvatska zatvorenog dobrovoljnog mirovinskog fonda

Izvješće o reviziji financijskih izvještaja

Naše mišljenje

Prema našem mišljenju, financijski izvještaji fer prezentiraju, u svim značajnim odrednicama, financijski položaj AZ Auto Hrvatska zatvorenog dobrovoljnog mirovinskog fonda („Fond“) na dan 31. prosinca 2023. godine i financijsku uspješnost i novčane tokove Fonda za tada završenu godinu u skladu sa zakonskom računovodstvenom regulativom mirovinskih fondova u Republici Hrvatskoj, kako je definirano u financijskom izvještaju, bilješki 2.

Naše mišljenje je usklađeno s našim dodatnim izvještajem od 1. ožujka 2024. Revizijskom odboru društva Allianz ZB d.o.o. društvo za upravljanje obveznim i dobrovoljnim mirovinskim fondovima („Društvo“) koje upravlja Fondom.

Što smo revidirali

Financijski izvještaji Fonda obuhvaćaju:

- izvještaj o financijskom položaju na dan 31. prosinca 2023. godine;
- izvještaj o sveobuhvatnoj dobiti za razdoblje od 1. siječnja do 31. prosinca 2023. godine;
- izvještaj o novčanim tokovima (direktna metoda) za razdoblje od 1. siječnja do 31. prosinca 2023. godine;
- izvještaj o promjenama u neto imovini mirovinskog fonda za razdoblje od 1. siječnja do 31. prosinca 2023. godine;
- izvještaj o posebnim pokazateljima mirovinskog fonda za razdoblje od 1. siječnja do 31. prosinca 2023. godine;
- izvještaj o vrednovanju imovine i obveze mirovinskog fonda na 31. prosinca 2023. godine; i
- bilješke uz financijske izvještaje, koje sadrže značajne informacije o računovodstvenim politikama i ostale objašnjavajuće informacije.

Osnova za mišljenje

Obavili smo našu reviziju u skladu s Međunarodnim revizijskim standardima (MRevS-ima). Naše odgovornosti prema tim standardima su detaljnije opisane u našem izvješću u odjeljku o Odgovornosti revizora za reviziju financijskih izvještaja.

Vjerujemo da su revizijski dokazi koje smo dobili dostatni i primjereni te da čine odgovarajuću osnovu za naše mišljenje.

Neovisnost

Neovisni smo od Fonda u skladu s Međunarodnim kodeksom etike za profesionalne računovođe (uključujući Međunarodne standarde neovisnosti) koji je izdao Odbor za međunarodne standarde etike za računovođe (Kodeks). Ispunili smo naše ostale etičke odgovornosti u skladu s Kodeksom.

Prema našim najboljim saznanjima i uvjerenju, izjavljujemo da nismo pružili nerevizijske usluge koje su zabranjene člankom 5(1) Uredbe (EU) br. 537/2014. te, nadalje da nismo pružili ostale dozvoljene nerevizijske usluge Fondu u razdoblju od 1. siječnja 2023. do 31. prosinca 2023. godine.

Ključna revizijska pitanja

Ključna revizijska pitanja su ona pitanja koja su, po našoj profesionalnoj prosudbi, bila od najveće važnosti za našu reviziju financijskih izvještaja tekućeg razdoblja. Tim pitanjima smo se bavili u kontekstu naše revizije financijskih izvještaja kao cjeline i pri formiranju našeg mišljenja o njima te ne dajemo zasebno mišljenje o tim pitanjima.

Ključno revizijsko pitanje	Kako smo revidirali ključno revizijsko pitanje
<p>Fer vrijednost financijske imovine</p> <p>Vidjeti bilješku 3 uz financijska izvješća pod nazivom Materijalne računovodstvene politike, bilješku 6 pod nazivom Prenosivi vrijednosni papiri koji se vrednuju po fer vrijednosti te bilješku 17 pod nazivom Financijski instrumenti i povezani rizici za detaljnije informacije.</p> <p>Fond je iskazao ulaganje u dužničke vrijednosnice u iznosu od 1,8 milijuna eura i vlasničke vrijednosnice u iznosu od 1,2 milijuna eura koje se mjere po fer vrijednosti na dan 31. prosinca 2023. godine.</p> <p>Usmjerili smo pozornost na vrednovanje financijske imovine zbog značajnosti te imovine i prirode prosudbi (metode i pretpostavke) Uprave društva za upravljanje prilikom utvrđivanja fer vrijednosti. Naša revizija je bila usmjerena na rizik da li je fer vrijednost vrijednosnih papira pravilno utvrđena.</p>	<p>Dobili smo detaljni pregled ulaganja, izračune i procjene vrijednosti vezano uz njihovo fer vrednovanje.</p> <p>Usporedili smo detaljni pregled i izračun fer vrijednosti financijske imovine s pravilima Fonda, odnosno računovodstvenim politikama vrednovanja imovine Fonda.</p> <p>Najznačajniji dio portfelja vrijednosnih papira odnosi se na dužničke i vlasničke vrijednosnice koje kotiraju na aktivnom tržištu, za koje smo usporedili vrijednosti po kojima su vrednovane u Izvještaju o financijskom položaju Fonda na dan 31.12.2023. s javno objavljenim tržišnim cijenama.</p> <p>Za dužničke i vlasničke vrijednosne papire koji ne kotiraju ili nemaju aktivno tržište, pregledali smo procjene fer vrijednosti pripremljene od strane Uprave Društva na uzorku.</p> <p>Provjerili smo:</p> <ul style="list-style-type: none"> - korištenu metodu procjene (fer vrijednost izvedena iz instrumenata kompanija sličnih industrija i tržišta, modelu diskontiranih novčanih tokova ili bilo koje druge tehnike procjene koja omogućava dobivanje procijenjene vrijednosti prema ostvarenim transakcijama na aktivnim tržištima) - ključne pretpostavke korištene u procjenama (usporedivi instrumenti, javno dostupne informacije koje su bile podloga izračuna vrijednosti po modelu diskontiranih novčanih tokova). <p>Provjerili smo da se javno dostupni podaci točno koriste u izračunu fer vrijednosti i matematičku točnost procjena.</p> <p>Provjerili smo objave u financijskim izvještajima koje se odnose na fer vrijednost financijske imovine, s obzirom na njihovu primjerenost i usklađenost sa zahtjevima zakonske računovodstvene regulative mirovinskih fondova u Republici Hrvatskoj.</p>

Izveštavanje o ostalim informacijama

Uprava je odgovorna za ostale informacije. Ostale informacije uključuju Izvešće posloводства, ali ne uključuju financijske izvještaje i naše izvješće revizora o njima.

Naše mišljenje o financijskim izvještajima ne obuhvaća ostale informacije.

U vezi s našom revizijom financijskih izvještaja, naša je odgovornost pročitati gore navedene ostale informacije te pri tome razmotriti jesu li ostale informacije značajno proturječne financijskim izvještajima ili našim saznanjima stečenim u reviziji ili se na neki drugi način čini da su značajno pogrešno prikazane.

U pogledu Izvešća posloводства, obavili smo također postupke propisane odredbama Zakona o računovodstvu Republike Hrvatske. Ti postupci obuhvaćaju provjeru je li Izvešće posloводства sastavljeno u skladu s člankom 21. Zakona o računovodstvu.

Na temelju posla koji smo obavili tijekom revizije, prema našem mišljenju:

- Informacije u Izvešću posloводства za financijsku godinu za koju su sastavljeni financijski izvještaji usklađene su, u svim značajnim odrednicama, s financijskim izvještajima; te
- Izvešće posloводства sastavljeno je u skladu s člankom 21. Zakona o računovodstvu.

Nadalje, na temelju poznavanja i razumijevanja poslovanja Fonda i njegovog okruženja stečenog u okviru revizije, od nas se zahtijeva da izvijestimo ako zaključimo da postoje značajni pogrešni prikazi u Izvešću posloводства, Izjavi o primjeni kodeksa korporativnog upravljanja i ostalim informacijama dobivenim prije datuma ovog izvješća revizora. U tom smislu nemamo ništa za izvijestiti.

Odgovornost uprave i onih koji su zaduženi za nadzor financijske izvještaje

Uprava je odgovorna za sastavljanje i fer prikaz financijskih izvještaja u skladu sa zakonskom računovodstvenom regulativom mirovinskih fondova u Republici Hrvatskoj, kako je definirano u financijskim izvještajima, bilješki 2. i za one interne kontrole za koje uprava odredi da su potrebne za omogućavanje sastavljanja financijskih izvještaja koji su bez značajnog pogrešnog prikaza uslijed prijevare ili pogreške.

U sastavljanju financijskih izvještaja, uprava je odgovorna za procjenjivanje sposobnosti Fonda da nastavi s vremenski neograničenim poslovanjem, za objavljivanje okolnosti povezanih s vremenski neograničenim poslovanjem ako je to primjenjivo te za korištenje računovodstvene osnove utemeljene na vremenski neograničenom poslovanju, osim ako uprava namjerava likvidirati Fond ili prekinuti poslovanje ili nema realne alternative nego da to učini.

Oni koji su zaduženi za nadzor odgovorni su za nadziranje procesa financijskog izvještavanja Fonda.

Odgovornost revizora za reviziju financijskih izvještaja

Naši ciljevi su steći razumno uvjerenje o tome jesu li financijski izvještaji kao cjelina bez značajnog pogrešnog prikaza uslijed prijevare ili pogreške i izdati izvješće neovisnog revizora koje uključuje naše mišljenje. Razumno uvjerenje je visoka razina uvjerenja, ali nije jamstvo da će revizija obavljena u skladu s MRevS-ima uvijek otkriti značajno pogrešno prikazivanje kad ono postoji. Pogrešni prikazi mogu nastati uslijed prijevare ili pogreške i smatraju se značajnima ako se razumno može očekivati da, pojedinačno ili u zbroju, utječu na ekonomske odluke korisnika donesene na osnovi tih financijskih izvještaja.

Kao sastavni dio revizije u skladu s MRevS-ima, donosimo profesionalne prosudbe i održavamo profesionalni skepticizam tijekom revizije. Također:

- Prepoznamo i procjenjujemo rizike značajnog pogrešnog prikaza financijskih izvještaja, uslijed prijevare ili pogreške, oblikujemo i obavljamo revizijske postupke kao odgovor na te rizike i pribavljamo revizijske dokaze koji su dostatni i primjereni kako bismo osigurali osnovu za naše mišljenje. Rizik neotkrivanja značajnog pogrešnog prikaza nastalog uslijed prijevare je veći od rizika nastalog uslijed pogreške, jer prijevare može uključiti tajne sporazume, krivotvorenje, namjerno ispuštanje, pogrešno prikazivanje ili zaobilaženje internih kontrola.
- Stječemo razumijevanje internih kontrola relevantnih za reviziju kako bismo osmislili revizijske postupke koji su primjereni u danim okolnostima, ali ne i za svrhu izražavanja mišljenja o učinkovitosti internih kontrola Društva.
- Ocjenjujemo primjerenost primijenjenih računovodstvenih politika i razumnost računovodstvenih procjena koje donosi uprava i s njima povezanih objava.
- Zaključujemo o primjerenosti korištene računovodstvene osnove utemeljene na vremenskoj neograničenosti poslovanja koju koristi uprava i, na temelju pribavljenih revizijskih dokaza, zaključujemo o tome postoji li značajna neizvjesnost u vezi s događajima ili okolnostima koji mogu izazvati značajnu sumnju u sposobnost Fonda da nastavi s vremenski neograničenim poslovanjem. Ako zaključimo da postoji značajna neizvjesnost, od nas se zahtijeva da skrenemo pozornost u našem izvješću neovisnog revizora na povezane objave u financijskim izvještajima ili, ako takve objave nisu odgovarajuće, da modificiramo naše mišljenje. Naši zaključci temelje se na revizijskim dokazima pribavljenim sve do datuma našeg izvješća neovisnog revizora. Međutim, budući događaji ili okolnosti mogu dovesti do prekida vremenski neograničenog poslovanja Fonda.
- Ocjenjujemo cjelokupnu prezentaciju, strukturu i sadržaj financijskih izvještaja, uključujući i objave, kao i odražavaju li financijski izvještaji transakcije i događaje na kojima se temelje na način kojim se postiže fer prezentacija.

Komuniciramo s onima koji su zaduženi za nadzor, između ostalih pitanja, o planiranom djelokrugu i vremenskom rasporedu revizije te važnim revizijskim nalazima, uključujući značajne nedostatke u internim kontrolama ako su otkriveni tijekom naše revizije.

Također dajemo izjavu onima koji su zaduženi za nadzor da smo postupili u skladu s relevantnim etičkim zahtjevima u vezi s neovisnošću i da ćemo komunicirati s njima o svim odnosima i drugim pitanjima za koja se može razumno smatrati da utječu na našu neovisnost, kao i, gdje je primjenjivo, o radnjama poduzetim u svrhu uklanjanja prijetnji ili primijenjenim mjerama zaštite.

Među pitanjima o kojima se komunicira s onima koji su zaduženi za nadzor, određujemo ona pitanja koja su od najveće važnosti u reviziji financijskih izvještaja tekućeg razdoblja i stoga predstavljaju ključna revizijska pitanja. Navedena pitanja opisujemo u našem izvješću neovisnog revizora, osim ako zakon ili regulativa sprječava javno objavljivanje pitanja ili kada odlučimo, u iznimno rijetkim okolnostima, da pitanje ne treba priopćiti u našem izvješću neovisnog revizora jer se razumno može očekivati da bi negativne posljedice priopćavanja nadmašile dobrobiti javnog interesa od takve objave.

Izvešće o ostalim zakonskim i regulatornim zahtjevima

Imenovanje

Prvi put smo imenovani za revizore Fonda 7. prosinca 2017. godine. Naše imenovanje obnavlja se jednom godišnje odlukom skupštine s najnovijim ponovnim imenovanjem na dan 16. ožujka 2023. godine što predstavlja ukupno neprekinuto razdoblje angažmana od 6 godina.

Angažirani partner u reviziji odgovoran za ovo izvješće neovisnog revizora je Siniša Dušić.

PricewaterhouseCoopers d.o.o.

PricewaterhouseCoopers d.o.o.
Heinzelova 70, Zagreb
1. ožujka 2024.

Siniša Dušić
Član Uprave, ovlašteni revizor

PricewaterhouseCoopers d.o.o.⁴
za reviziju i konzalting
Zagreb, Heinzelova 70

Odgovornost Uprave Društva za upravljanje za pripremu i odobravanje godišnjeg izvješća

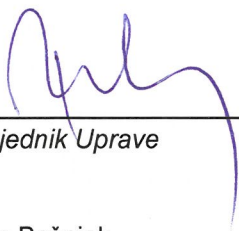
Uprava Društva za upravljanje odgovorna je za upravljanje Fondom u skladu sa Statutom i Zakonom o dobrovoljnim mirovinskim fondovima (NN 19/14, NN 29/18, NN 115/18, NN 156/23). Isti zahtijevaju da Društvo za upravljanje pripremi financijske izvještaje za svaku financijsku godinu koji fer prezentiraju, u svim značajnim odrednicama, financijski položaj Fonda te njegovu uspješnost i njegove novčane tokove u skladu s primjenjivim računovodstvenim standardima i s Pravilnikom o godišnjim, polugodišnjim i drugim izvještajima dobrovoljnog mirovinskog fonda (NN 104/17, NN 98/20, NN 146/22), koje je izdala Agencija („računovodstvenom regulativom mirovinskih fondova u Republici Hrvatskoj“), te je odgovorno za vođenje odgovarajućih računovodstvenih evidencija potrebnih za pripremu tih financijskih izvještaja u bilo koje vrijeme. Uprava Društva za upravljanje ima općenitu odgovornost za poduzimanje razumno raspoloživih mjera u cilju očuvanja imovine Fonda, te sprječavanja i otkrivanja prijevare i drugih nepravilnosti.

Uprava Društva za upravljanje je odgovorna za odabir prikladnih računovodstvenih politika koje su u skladu s važećim računovodstvenim standardima i za njihovu dosljednu primjenu, donošenje razumnih i razboritih prosudbi i procjena, primjenu važećih računovodstvenih standarda, uz objavu i obrazloženje svih materijalno značajnih odstupanja u financijskim izvještajima te pripremanje financijskih izvještaja temeljem principa vremenske neograničenosti poslovanja, osim ako je pretpostavka da će Fond nastaviti s poslovanjem neprimjerena.

Uprava Društva za upravljanje je također odgovorna za sastavljanje i sadržaj izvješća posloводства, sukladno zahtjevima članka 21. Zakona o računovodstvu.

Izvješće posloводства i financijski izvještaji odobreni su od strane Uprave Društva za upravljanje što je potvrđeno potpisom u nastavku.

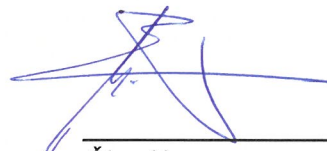
Kristijan Buk

Predsjednik Uprave

Mario Staroselčić

Član Uprave

Slaven Bošnjak

Član Uprave

Allianz ZB d.o.o.
društvo za upravljanje obveznim
dobrovoljnim mirovinskim fondovima
ZAGREB 2

Allianz ZB d.o.o. društvo za upravljanje obveznim i dobrovoljnim mirovinskim fondovima
Heinzelova 70
10000 Zagreb
Hrvatska

Zagreb, 1. ožujka 2024.

Izvešće posloводства

1. Gospodarska i makroekonomska kretanja u izvještajnom razdoblju

Svijet

Nakon 2022. godine, obilježene eskalacijom sukoba u Ukrajini te inflacijskim pritiscima, u 2023. godinu ušlo se vrlo pesimistično s negativnim projekcijama za razvijena svjetska tržišta, primarno radi nastavka jednog od povijesno agresivnijih ciklusa podizanja kamatnih stopa od strane središnjih banaka te straha od deficita energenata u toku prve europske zime bez kontinuirane opskrbe ruskog plina. Ipak, gospodarstvo SAD-a se pokazalo otpornijim na inflacijske šokove, uz snažan doprinos osobne potrošnje, dok je europsko gospodarstvo bilo otpornije i fleksibilnije od očekivanog, ali uz naznake slabosti u najvećem gospodarstvu – Njemačkoj. U takvom okruženju, za razliku od 2022., većina imovinskih klasa ostvarila je pozitivna nominalna kretanja, a najbolje su reagirala dionička tržišta, uglavnom s dvoznamenkastim prinosima, od čega valja izdvojiti rast od oko 25% američkog S&P 500 indeksa, primarno radi nekoliko velikih tehnoloških dionica te referentne indekse europskog tržišta s rastom od oko 20%.

Hrvatska

U navedenim globalnim okolnostima povišenih rizika i usporavanja gospodarstava na razvijenim tržištima, Hrvatska je nastavila s vrlo dobrim gospodarskim kretanjem, odnosno jednim od viših stopa gospodarskog rasta u Europskoj uniji. Značajan doprinos pozitivnim kretanjima došao je od ulaska u schengenski prostor te eurom kao novom službenom valutom, posebice u aspektu turizma, koji je ostvario rekordne rezultate u pred i post sezoni. Dodatno, na rast gospodarstva utječu i značajni priljevi sredstava iz EU fondova. Sve navedeno rezultiralo je zadržavanjem povijesno najvišeg kreditnog rejtinga BBB+ uz promjenu iz stabilnih u pozitivne izgleda, što implicira na mogućnost povijesnog ulaska u zonu A rejtinga već u tekućoj godini. Nastavljaju se aktivnosti po pitanju ulaska u OECD te najnovije informacije ukazuju da bi Hrvatska mogla ostvariti taj cilj 2026. godine. Pozitivna kretanja pretila su se i na domaće dioničko tržište, koje je ostvarilo rast od skoro 30%, uz veliku zaslugu industrijskog sektora koji je ostvario snažne stope rasta pogonjen trendovima selidbe proizvodnje bliže potrošaču te prelaska na obnovljive izvore energije, odnosno elektrifikacije. Ipak, usporavanje gospodarstva Njemačke te ograničen prostor za rast u vrhuncu turističke sezone ograničavaju optimizam u godini koja je počela.

Poduzete mjere i aktivnosti

Sagledavajući investicijsku politiku AZ-a u retrospektivi, možemo reći da je pod utjecajem boljih makroekonomskih rezultata od očekivanja, povećana izloženost stranim dionicama, uz aktivan pristup u periodima slabosti tijekom ožujka i listopada, dok je izloženost novcu i novčanim tržištima smanjena. Na klasi domaćih dionica nije bilo značajnih novih projekata pa time niti podizanja izloženosti. Nastavljamo i dalje gledati potencijalne kvalitetne projekte koji bi u dugom roku trebali osigurati stabilne izvore prihoda i podržati domaću ekonomiju. Također se i aktivno upravljalo obvezničkim dijelom portfelja te je duracija fonda povećana, uz veću geografsku diverzifikaciju ulaganja, odnosno povećanje izloženosti stranim obveznicama, uz sudjelovanje na domaćim izdanjima obveznica. Što se tiče valuta, promjenom službene valute, kuna je nestala, a službena lokalna valuta postao je euro. Tijekom godine valja istaknuti povećanje izloženosti ostalim valutama, primarno radi geografske diverzifikacije na dioničkim tržištima. Obzirom na i dalje prisutnu ekonomsku neizvjesnost i pojačane geopolitičke rizike, ali i značajno manju premiju rizika koju pružaju dionice u odnosu na obveznice, zadržavamo prostor za povećanje izloženosti riskantnijim klasama imovine u slučaju povećanja premije u narednom periodu. Ostvareni efekti i rezultati primijenjenih mjera i aktivnosti u proteklom razdoblju vidljivi su u rezultatima poslovanja koji su detaljnije prikazani u nastavku godišnjeg izvješća.

Izvešće posloводства (nastavak)

2. Rezultati poslovanja, rizici i daljnji razvoj fonda

2.1. Poslovne aktivnosti Fonda

Auto Hrvatska zatvoreni dobrovoljni mirovinski fond („Fond“) je sukladno Zakonu o dobrovoljnim mirovinskim fondovima zasebna imovina bez pravne osobnosti kojom upravlja Allianz ZB d.o.o. društvo za upravljanje obveznim i dobrovoljnim mirovinskim fondovima („Društvo za upravljanje“).

Društvo za upravljanje investira imovinu Fonda na umjereno konzervativan način, a s glavnim ciljem ostvarenja primjerenog prinosa.

Neto imovina Fonda pod upravljanjem Društva na 31. prosinca 2023. godine iznosila je 4,2 milijuna eura.

Broj članova Fonda na dan 31. prosinca 2023. bio je 592. Fond je tijekom 2023. godine ostvario prinos od 13,48%.

Ostvareni prinosi po godinama u zadnjih 5 godina rada Fonda bili su kako je prikazano u tablici:

Godina	Prinos
2023.	13,48%
2022.	-6,45%
2021.	6,96%
2020.	-0,79%
2019.	9,97%

Prosječan godišnji prinos od osnutka do kraja 2023. iznosi 5,27%. Prosječan godišnji prinos od osnutka izračunava se kao geometrijski prosjek prinosa u razdoblju od osnutka do zadnjeg dana razdoblja.

Nominalni prinos Fonda predstavlja postotnu razliku između vrijednosti udjela na prvi i zadnji dan razdoblja u kojem se prinos računa. Rezultati poslovanja fonda ostvareni u proteklim razdobljima ne predstavljaju indiciju i nemaju nikakav utjecaj na buduće rezultate poslovanja fonda. Prilikom izračuna prinosa uzeti su u obzir svi troškovi i naknade Fonda osim ulaznih i izlaznih naknada.

Imovina Fonda na 31. prosinca 2023. bila je uložena najvećim dijelom tj. 76,95% u domaće vrijednosne papire. U tim ulaganjima najzastupljenije su domaće dužničke vrijednosnice sa 53,99% neto imovine Fonda. Domaće dionice čine 22,1% neto imovine Fonda.

Inozemnu imovinu čine strane dužničke vrijednosnice, strane dionice i udjeli u investicijskim i alternativnim fondovima s 18,26% neto imovine Fonda.

2.2. Financijski rezultati Fonda u 2023.

Neto imovina Fonda porasla je s 3,5 milijuna eura koliko je iznosila na dan 31. prosinca 2022. godine na 4,2 milijuna eura na dan 31. prosinca 2023. godine što predstavlja povećanje od 0,7 milijuna eura.

Neto novčani primici od članova Fonda od početka rada do 31. prosinca 2023. iznose 2,9 milijuna eura, dok je razlika od 1,3 milijuna eura do vrijednosti neto imovine na 31. prosinca 2023. rezultat poslovanja Fonda i primitaka po osnovi državnih poticaja.

99,83% obveza čine dugoročne obveze koje se odnose na obveze za isplate udjela članova Fonda, dok ostatak od 0,17% čine kratkoročne obveze.

2.3. Upravljanje rizicima

Kao vodeće društvo za upravljanje obveznim i dobrovoljnim mirovinskim fondovima u Republici Hrvatskoj, Društvo smatra upravljanje rizicima integralnim dijelom svog poslovanja. Okvir upravljanja rizicima, pokriva sve dijelove poslovanja. To osigurava da su rizici identificirani, analizirani, procijenjeni i da se njima upravlja na konzistentan način.

Izvešće posloводства (nastavak)

2. Rezultati poslovanja, rizici i daljnji razvoj fonda

2.4. Financijski instrumenti i rizici

Ulagačke aktivnosti Fonda izlažu ga različitim vrstama rizika povezanih s financijskim instrumentima i tržištima na kojima ulaže. Najznačajnije vrste financijskog rizika kojima je Fond izložen su tržišni rizik, kreditni rizik i rizik likvidnosti. Imovina Fonda investira se u dužničke i vlasničke vrijednosnice te udjele u investicijskim fondovima sukladno zakonskim ograničenjima i tržišnim uvjetima kako bi se maksimizirao očekivani prihod te minimiziralo rizik. Društvo za upravljanje nastoji ostvariti željeni prinos alocirajući sredstva u one vrste vrijednosnih papira i na ona tržišta za koja procijeni da će u budućnosti davati najbolje prinose u odnosu na prateći rizik. Društvo za upravljanje upravlja rizicima na dnevnoj osnovi, u skladu s politikama i procedurama koje su na snazi.

Fond može ulagati u financijske instrumente, te izvršavati transakcije denominirane u stranim valutama koje ne predstavljaju njegovu funkcionalnu valutu. Sukladno tome, Fond je izložen riziku da se relativan odnos njegove funkcionalne valute i drugih stranih valuta može promijeniti. Izloženost tečajnom riziku svakodnevno se mjeri. Terminski ugovori u stranoj valuti koriste se kako bi se smanjila izloženost tečajnom riziku.

Fond je izložen riziku promjene fer vrijednosti kamatnih stopa koji se uglavnom odnosi na dužničke vrijednosnice s fiksnom stopom, budući da cijene istih ovise o promjenama kamatnih stopa. Fond nema kamatonosnih obveza.

Cjenovni rizik vlasničkih vrijednosnica je mogućnost da cijene vlasničkih vrijednosnica fluktuiraju i utječu na fer vrijednost vlasničkih i ostalih instrumenata čija vrijednost proizlazi iz vlasničkih ulaganja ili indeksa cijena vlasničkih vrijednosnica.

Kreditni rizik predstavlja rizik da stranka financijskog instrumenta neće biti u mogućnosti, u cijelosti ili djelomično, podmiriti svoje obveze prema Fondu u trenutku njihova dospijeca. Rizik da druga strana neće ispuniti svoje obveze redovno se prati. Kako bi se upravljalo kreditnim rizikom, investicije Fonda su diversificirane i preferiraju se partneri i izdavatelji niskog kreditnog rizika. Kreditni rizik iz dužničkih instrumenata uglavnom proizlazi iz vrijednosnica koje je izdala Republika Hrvatska. Sukladno tome, najveća izloženost kreditnom riziku odnosi se na domaći državni rizik. Dodatno, kreditni rizik proizlazi iz dužničkih vrijednosnica izdanih od strane ostalih država i hrvatskih društava. Maksimalna izloženost pojedinim partnerima prilikom plasiranja depozita kod banaka utvrđuje se internim limitima ulaganja što se svakodnevno prati.

Rizik likvidnosti znači situaciju u kojoj vrijednosni papir ne može biti prodat u odgovarajućem roku po razumnoj cijeni što može imati utjecaja na vrijednost fonda ako je ulaganje potrebno prodati u dogledno vrijeme. Rizik likvidnosti također se odnosi i na osiguravanje dovoljno likvidnih sredstava kako bi se podmirili odljevi sredstava iz Fonda prema zahtjevima članova za isplatu. Kako bi upravljalo ovim rizikom, Društvo procjenjuje likvidnost ulaganja u odnosu na potencijalne isplate te vodi računa o usklađenosti ulaganja s potrebama.

2.5. Operativni rizik

Operativni rizik podrazumijeva rizik direktne ili indirektno štete nastale zbog grešaka, povreda, prekida ili oštećenja koje su uzrokovali interni procesi, tehnologija i infrastruktura koja podržava poslovanje Fonda ili eksterno uzrokovani događaji. Operativni rizik uključuje pravni rizik i rizik usklađenosti s regulativom, dok su iz njega isključeni kreditni, tržišni i rizik likvidnosti. Upravljanje operativnim rizikom fokusira se na rano prepoznavanje i proaktivno upravljanje operativnim rizicima na prvoj liniji obrane tj. na operativnoj razini. Funkcija upravljanja rizicima identificira i procjenjuje relevantne operativne rizike i slabosti u kontrolama kroz dijalog sa prvom linijom obrane.

Izvješće posloводства (nastavak)

2. Rezultati poslovanja, rizici i daljnji razvoj fonda

2.6. Reputacijski rizik i vrijednost klijenata

Reputacijski rizik je rizik neočekivanog pada vrijednosti Društva uzrokovanog padom reputacije. Reputacijski rizik može također biti posljedica gubitaka u svim drugim kategorijama rizika kao npr. tržišni ili kreditni rizik. Reputacijski rizici su identificirani i procjenjivani u procesu procjene glavnih rizika, pri kojem viši management također odlučuje i o eventualno potrebnim akcijama.

Upravljanje rizicima štiti vrijednost kompanije, ali i vrijednost za članove fondova. Pri upravljanju fondovima Društvo osigurava nepristrano postupanje prema svim članovima mirovinskog fonda.

2.7. Budući razvoj Fonda

Društvo će nastaviti poslovati sa zasebnom imovinom Fonda s pozornošću savjesnog gospodarstvenika i isključivo u interesu članova pridržavajući se načela sigurnosti, razboritosti i opreza, te smanjenja rizika raspršenošću ulaganja vodeći pri tome računa o zakonskim ograničenjima ulaganja imovine.

2.8. Održivost

Uvažavajući sve veću važnost suočavanja s ekonomskim, socijalnim i ekološkim izazovima te ulaganja u projekte i aktivnosti koje vode računa o održivom poslovanju i očuvanju klime i zaštite okoliša, a sukladno Zakonu o provedbi Uredbe (EU) 2019/2088 o objavama povezanim s održivosti u sektoru financijskih usluga i Uredbe (EU) 2020/852 o uspostavi okvira za olakšavanje održivih ulaganja i izmjeni Uredbe 2019/2008, Društvo pažnjom dobrog stručnjaka odnosno dobrog gospodarstvenika i sukladno načelu razboritosti, imajući u vidu mogući dugoročni utjecaj odluka o ulaganju na okolišne, socijalne i upravljačke (ESG) čimbenike, a razmjerno veličini, vrsti i opsegu svojeg poslovanja, na razini izdavatelja prilikom ulaganja imovine uzima u obzir odnosno ima u vidu rizike održivosti, te se štetni učinci uzimaju u obzir u izradi investicijske analize i procesu donošenja odluka o ulaganju, koliko je to moguće u smislu dostupnosti podataka o ESG čimbenicima.

Međutim, Fond nije određen kao proizvod koji promovira okolišna ili socijalna obilježja odnosno Fond koji ima za cilj ulagati u održiva ulaganja. Sukladno navedenom, kod ulaganja na kojima se temelji ovaj financijski proizvod ne uzimaju se u obzir kriteriji EU-a za okolišno održive gospodarske djelatnosti.

3. Događaji nakon datuma bilance

Događaji nakon datuma bilance objavljeni su u bilješci 20 financijskih izvještaja.

4. Aktivnosti istraživanja i razvoja

Društvo u 2023. nije sudjelovalo u aktivnostima istraživanja i razvoja.

5. Podružnice društva

Društvo nema podružnica, niti se planira njihovo osnivanje.

6. Pravila korporativnog upravljanja

Pravila korporativnog upravljanja implementirana su u Društvu koje upravlja Fondom.

Efikasno korporativno upravljanje nužan je preduvjet uspješnosti Društva i Fonda. Isto se realizira kroz postavljanje strateških ciljeva, osiguranje infrastrukture koja omogućuje njihovu realizaciju, uspostavu jasne linije odgovornosti, osobnog integriteta Uprave i zaposlenika. Društvo primjenjuje eksterne i interne propise i prati kompatibilnost organizacijske strukture.

Izvješće posloводства (nastavak)

6.1. Skupština Društva

Skupštinu Društva saziva Uprava nakon što Nadzorni odbor da suglasnost na odluke koje Skupština temeljem Društvenog ugovora i zakona usvaja. Skupština odlučuje o broju i imenovanju članova Uprave i Nadzornog odbora Društva, financijskim izvješćima, uporabi dobiti i pokrivanju gubitka, davanju razrješnice članovima Uprave i Nadzornog odbora, imenovanju revizora, prestanku Društva i imenovanju likvidatora te izmjenama Društvenog ugovora. Skupština Društva donosi i druge odluke koje je dužna i ovlaštena donositi temeljem zakona i drugih propisa. Održavanje Skupštine nije potrebno ako se članovi Društva u pisanom obliku suglase o donošenju pojedine odluke.

6.2. Uprava Društva

Uprava Društva zastupa Društvo prema trećima. U vođenju poslovanja Uprava naročito vodi računa da Društvo posluje sukladno važećim zakonskim propisima, internim pravilima o upravljanju rizicima, a odgovorna je i za sustavno praćenje, procjenu i strategiju poslovanja. Uprava je dužna sastavljati financijska izvješća, izvješćivati Hrvatsku agenciju za nadzor financijskih usluga te realno procjenjivati ukupnu imovinu i obveze.

6.3. Nadzorni Odbor

Nadzorni odbor nadzire vođenje poslova i kontrolira ispravnost financijskog poslovanja Društva u skladu sa zakonom, općim aktima i odlukama Skupštine Društva, usvaja poslovne planove za narednu godinu kao i strateški plan za naredne tri godine, razmatra Izvješće posloводства o ostvarivanju poslovne politike, stanju i poslovanju Društva, daje suglasnost na prijedlog Uprave o usvajanju internih (periodičnih) financijskih izvještaja i privremenom raspoređivanju dobiti prema tim izvješćima, kontrolira jesu li godišnja financijska izvješća sastavljena u skladu s podacima iz poslovnih knjiga i pokazuju li ispravno imovinsko i poslovno stanje Društva, zauzima stavove o prijedlozima Uprave za raspoređivanje dobiti ili pokriće gubitaka po godišnjim financijskim izvješćima, podnosi skupštini Društva izvješće o obavljenom nadzoru nad vođenjem poslova Fonda te daje prethodnu suglasnost na odluke Uprave, kada je to određeno Zakonom.

Članove Nadzornog odbora imenuje Skupština uz prethodnu suglasnost Agencije, a jednog člana Nadzornog odbora imenuje Vlada Republike Hrvatske na prijedlog ministra nadležnog za mirovinski sustav.

6.4. Revizijski odbor

Sukladno Zakonu o reviziji, Društvo ima Revizijski odbor kojega čine četiri člana Nadzornog odbora Društva, od kojih jedan član Nadzornog odbora ima znanja iz područja računovodstva.

Revizijski odbor prati postupak financijskog izvješćivanja te učinkovitost sustava unutarnje kontrole, unutarnje revizije, praćenja usklađenosti te sustav upravljanja rizicima, nadgleda provođenje revizije godišnjih financijskih izvještaja, prati neovisnost samostalnih revizora ili revizorskog društva koje obavlja reviziju, a posebno ugovore o dodatnim uslugama, daje preporuke Nadzornom odboru o odabiru neovisnog revizora, raspravlja o planovima i godišnjem izvješću unutarnje revizije te o značajnim pitanjima koja se odnose na ovo područje, kao i analizira ključne izvještaje nadzornih tijela, razmatra njihove nalaze i ispravljanje uočenih nedostataka/nepravilnosti.

6.5. Sukob interesa

Politikom upravljanja sukobom interesa, Pravilnikom o radu, Pravilnikom o organizaciji i sistematizaciji poslova kao i pojedinačnim ugovorima o radu te Pravilnikom o standardima usklađenja tržišta kapitala i drugim internim aktima Društva jasno su naznačene dužnosti i odgovornosti svakog pojedinog radnika, zaključivanje osobnih transakcija relevantnih osoba te sprječavanje sukoba interesa.

U Društvu je na snazi i Pravilnik o praćenju usklađenosti kojim se uređuje usklađivanje internih i drugih akata Društva koji se koriste u redovnom poslovanju, s pozitivnim zakonskim propisima, te pravila etičnosti i ponašanja radnika, postupak i ograničenja privatnih ulaganja radnika, pravila ponašanja na tržištu te pravila o zaštiti i postupanju s povlaštenim informacijama, poslovnim i drugim tajnama do kojih radnici mogu doći u redovnom poslovanju.

S ciljem uspostave učinkovitog mehanizma koji će omogućiti djelotvorno praćenje primjerenosti postupanja Društva vezano uz sprječavanje sukoba interesa, kao i identificirati potencijalan sukob interesa te uskladiti postupanje radi sprječavanja istog u Društvu je osnovan i Odbor za sprječavanje sukoba interesa.

IZVJEŠTAJ O FINANCIJSKOM POLOŽAJU
na dan 31. prosinca 2023. godine

u '000 eur

Konta skupine	POZICIJA IMOVINE	Bilješka	31.12.2022.	31.12.2023.
	Imovina fonda			
10+18*	Novčana sredstva	5	315	45
37+52+18*	Depoziti kod kreditnih institucija		0	162
55+18*	Repo ugovor i slični ugovori o kupnji i ponovnoj prodaji vrijednosnog papira		0	0
	Prenosivi vrijednosni papiri		2.819	3.548
30+32+40+41+18*	-koji se vrednuju po fer vrijednosti	6	2.250	2.979
	a) kojima se trguje na uređenom tržištu		2.234	2.979
	b) kojima se trguje na drugom uređenom tržištu		0	0
	c) nedavno izdani kojima je prospektom predviđeno uvrštenje		16	0
50+18*	-koji se vrednuju po amortiziranom trošku		569	569
31+51	Instrumenti tržišta novca		0	0
33x	Udjeli UCITS fondova		301	370
33y	Udjeli fondova sličnih UCITS fondovima		0	0
34	Udjeli alternativnih investicijskih fondova		31	58
35	Izvedeni financijski instrumenti	16	0	0
55	Ostala financijska imovina		0	0
raz 1 (osim kt 10)+39+49	Ostala imovina		0	0
A	Ukupna imovina		3.466	4.183
990-994	Izvanbilančna evidencija aktiva	16	38	102
	Obveze fonda			
20	Obveze s osnove ulaganja u financijske instrumente		0	0
21+28*	Financijske obveze koje se vrednuju po fer vrijednosti	16	0	0
22+28*	Financijske obveze koje se vrednuju po amortiziranom trošku		0	0
23	Obveze prema mirovinskom društvu	7	5	6
24	Obveze prema depozitaru		0	0
26	Obveze prema imateljima udjela		0	0
25+27+28*	Ostale obveze fonda		3	1
	Ukupno obveze fonda		8	7
	Neto imovina fonda		3.458	4.176
	Broj izdanih udjela		159.577	169.826
	Cijena udjela fonda		21,6674	24,5878
	Obveze fonda prema izvorima imovine			
90	Novčani primici		3.412	3.737
90x	Novčani primici s osnova uplata na osobni račun člana		3.028	3.312
90y	Novčani primici s osnove promjene članstva		34	39
90z	Novčani primici po osnovi državnih poticaja		350	386
93	Novčani izdaci		-417	-502
93x	Novčani izdaci s osnova isplata mirovina		-61	-69
93y	Novčani izdaci s osnove promjene članstva		-325	-402
93z	Novčani izdaci zbog smrti člana		-31	-31
94	Dobit/gubitak tekuće poslovne godine		-48	391
95	Zadržana dobit/gubitak iz prethodnih razdoblja		616	568
96	Rezerve fer vrijednosti		-105	-18
96x+96y	-fer vrijednost financijske imovine		-105	-18
96z	-učinkoviti dio računovodstva zaštite		0	0
	Ukupno obveze prema izvorima imovine		3.458	4.176
995-999	Izvanbilančna evidencija pasiva	16	38	102

* obračunata kamata po financijskom instrumentu

Računovodstvene politike i ostale bilješke u nastavku čine sastavni dio ovih financijskih izvještaja.

IZVJEŠTAJ O SVEOBUHVAATNOJ DOBITI
za razdoblje od 1. siječnja do 31. prosinca 2023. godine

u '000 eur

Konta skupine	POZICIJA	Bilješka	01.01.2022.- 31.12.2022.	01.01.2023.- 31.12.2023.
	Neto realizirani dobiti (gubici) financijskih instrumenata	9	0	41
73	Realizirani dobiti od financijskih instrumenata		60	49
63	Realizirani gubici od financijskih instrumenata		60	8
	Neto nerealizirani dobiti (gubici) financijskih instrumenata po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka	9	-65	332
72-62	Neto nerealizirani dobiti (gubici) financijskih instrumenata po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka (svođenje na fer vrijednost)		-85	344
71x-60x	Neto tečajne razlike financijskih instrumenata po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka		20	-12
	Ostali prihodi		162	89
70	Prihodi od kamata i amortizacija premije (diskonta)	8	42	46
71 (osim 71x)	Pozitivne tečajne razlike		88	6
74	Prihodi od dividendi		32	34
75	Dobit od ukidanja rezervacija za umanjenje vrijednosti za očekivane kreditne gubitke		0	0
76	Ostali prihodi		0	3
	Ostali financijski rashodi		90	9
67	Rashodi od kamata		0	0
60 (osim 60x)	Negativne tečajne razlike		88	9
64x	Gubici od umanjenja vrijednosti za očekivane kreditne gubitke		0	0
68	Ostali rashodi s osnove ulaganja u financijske instrumente		2	0
	Ostali rashodi		55	62
61	Rashodi s osnova odnosa s mirovinskim društvom	10	52	58
65	Naknada depozitaru	11	1	1
66	Transakcijski troškovi	13	2	2
64y	Umanjenje ostale imovine		0	0
69	Ostali dozvoljeni troškovi fonda		0	1
	Dobit ili gubitak		-48	391
	Ostala sveobuhvatna dobit		-178	87
	<i>Promjena fer vrijednosti vlasničkih instrumenata</i>			0
	<i>Promjena revalorizacijskih rezervi: dužnički vrijednosni papiri</i>		-178	87
	- nerealizirani dobiti/gubici	9	-178	87
	- preneseno u račun dobiti i gubitka (reklasifikacijske usklade)		0	0
	<i>Promjena revalorizacijskih rezervi: računovodstvo zaštite (učinkoviti dio)</i>		0	0
	- dobiti/gubici		0	0
	- preneseno u račun dobiti i gubitka (reklasifikacijske usklade)		0	0
	Ukupna sveobuhvatna dobit		-226	478

Računovodstvene politike i ostale bilješke u nastavku čine sastavni dio ovih financijskih izvještaja.

**IZVJEŠTAJ O NOVČANIM TOKOVIMA (direktna metoda)
za razdoblje od 1. siječnja do 31. prosinca 2023. godine**

u '000 eur

Pozicija	Bilješka	01.01.2022.- 31.12.2022.	01.01.2023.- 31.12.2023.
Novčani tokovi iz poslovnih aktivnosti		-187	-510
Primici od prodaje prenosivih vrijednosnih papira		246	392
Izdaci od kupnje prenosivih vrijednosnih papira		-403	-735
Primici od prodaje instrumenata tržišta novca		0	109
Izdaci od kupnje instrumenata tržišta novca		0	-107
Primici od prodaje udjela investicijskih fondova		29	3
Izdaci od kupnje udjela investicijskih fondova		-66	-34
Primici od ulaganja u izvedene financijske instrumente		291	0
Izdaci od ulaganja u izvedene financijske instrumente		-308	0
Primici od dividendi		32	34
Primici od kamata		46	48
Izdaci za kamate		0	0
Primici po depozitima, repo ugovorima i sličnim ugovorima o prodaji i ponovnoj kupnji		0	3.210
Izdaci po depozitima, repo ugovorima i sličnim ugovorima o prodaji i ponovnoj kupnji		0	-3.369
Izdaci od naknada za upravljanje		-52	-57
Izdaci za naknade depozitaru		-1	-1
Izdaci za transakcijske troškove i ostale dozvoljene troškove fonda		-2	-2
Ostali primici iz poslovnih aktivnosti		123	166
Ostali izdaci iz poslovnih aktivnosti		-122	-167
Novčani tokovi iz financijskih aktivnosti		224	240
Primici s osnova uplata na osobni račun člana		283	284
Primici s osnove promjene članstva		11	6
Primici s osnove državnih poticaja		35	35
Izdaci s osnova isplata mirovina		-21	-8
Izdaci s osnove promjene članstva		-84	-77
Izdaci zbog smrti člana		0	0
Ostali primici iz financijskih aktivnosti		0	0
Ostali izdaci iz financijskih aktivnosti		0	0
Efekti promjene tečaja stranih valuta		-2	0
Neto povećanje (smanjenje) novčanih sredstava		35	-270
Novac na početku razdoblja		280	315
Novac na kraju razdoblja	5	315	45

Računovodstvene politike i ostale bilješke u nastavku čine sastavni dio ovih financijskih izvještaja.

IZVJEŠTAJ O PROMJENAMA U NETO IMOVINI MIROVINSKOG FONDA
za razdoblje od 1. siječnja do 31. prosinca 2023. godine

u '000 eur

Pozicija	01.01.2022.- 31.12.2022.	01.01.2023.- 31.12.2023.
Dobit ili gubitak	-48	391
Ostala sveobuhvatna dobit	-178	87
Povećanje/smanjenje neto imovine od poslovanja fonda (sveobuhvatna dobit)	-226	478
Primici s osnova uplata na osobni račun	283	284
Primici s osnove promjene članstva	11	5
Primici s osnove državnih poticaja	35	36
Izdaci s osnova isplata mirovina	-21	-8
Izdaci s osnove promjene članstva	-84	-77
Izdaci zbog smrti člana	0	0
Ukupno povećanje/smanjenje od transakcija s udjelima fonda	224	240
Ukupno povećanje/smanjenje neto imovine fonda	-2	718

Računovodstvene politike i ostale bilješke u nastavku čine sastavni dio ovih financijskih izvještaja.

**IZVJEŠTAJ O POSEBNIM POKAZATELJIMA MIROVINSKOG FONDA
za razdoblje od 1. siječnja do 31. prosinca 2023. godine**

u '000 eur

Pozicija	31.12.2023.	31.12.2022.	31.12.2021.	31.12.2020.	31.12.2019.
Neto imovina fonda	4.176	3.458	3.459	3.009	2.745
Broj udjela fonda	169.826	159.577	149.364	138.952	125.765
Cijena udjela fonda	24,5878	21,6674	23,1609	21,6546	21,8261
	2023.	2022.	2021.	2020.	2019.
Prinos fonda	13,48	-6,45	6,96	-0,79	9,97
Pokazatelj ukupnih troškova fonda	1,66	1,63	1,61	1,65	1,63
Pravne osobe za posredovanje u trgovanju financijskim instrumentima putem kojih je fond obavio više od 10% svojih transakcija tijekom tekućeg razdoblja					
Pravne osobe za posredovanje u trgovanju financijskim instrumentima	Vrijednost transakcija obavljenih putem pravnih osoba za posredovanje iskazana kao postotak od ukupne vrijednosti svih transakcija fonda u tekućem razdoblju		Provizija plaćena pravnoj osobi za posredovanje iskazana kao postotak ukupne vrijednosti transakcija obavljenih posredstvom te pravne osobe		
CITIGROUP GLOBAL MARKETS EUROPE AG, FRANKFURT AM MAIN	14,18		0,00		
ERSTE I STEIERMARKISCHE BANK D.D.	31,68		0,04		
GOLDMAN SACHS INTERNATIONAL, LONDON	13,25		0,00		

Računovodstvene politike i ostale bilješke u nastavku čine sastavni dio ovih financijskih izvještaja.

**IZVJEŠTAJ O VREDNOVANJU IMOVINE I OBVEZA MIROVINSKOG FONDA
na dan 31. prosinca 2023. godine**

u '000 eur

Metoda vrednovanja	Pozicije	31.12.2022.	% NAV	31.12.2023.	% NAV
Fer vrijednost	Financijska imovina	2.582	74,65	3.407	81,61
	...od toga tehnikama procjene	983	28,43	880	21,10
	Financijske obveze	0	0,00	0	0,00
	...od toga tehnikama procjene	0	0,00	0	0,00
Amortizirani trošak	Financijska imovina	884	25,57	776	18,56
	Financijske obveze	0	0,00	0	0,00
Ostale metode	Ostala imovina	0	0,01	0	0,00
	Ostale obveze	-8	-0,23	-7	-0,17

Računovodstvene politike i ostale bilješke u nastavku čine sastavni dio ovih financijskih izvještaja.

Bilješke uz financijske izvještaje

1 Fond koji je predmet izvještavanja

Auto Hrvatska zatvoreni dobrovoljni mirovinski fond („Fond“) je fond zaposlenika društava čiji je osnivač društvo Auto Hrvatska d.d. Fond je osnovan 20. listopada 2011. godine, a s radom je započeo 29. prosinca 2011. godine. Allianz ZB d.o.o. društvo za upravljanje obveznim i dobrovoljnim mirovinskim fondovima („Društvo za upravljanje“) upravlja Fondom, a sjedište Društva za upravljanje se nalazi u Zagrebu, Heinzelova 70. Krajnji vlasnik i krajnje matično društvo Društva za upravljanje je Allianz SE, Njemačka.

Mirovinski fond je fond posebne vrste koji nema pravnu osobnost i osnovan je kao dobrovoljni mirovinski fond, ograničen na zaposlenike pravnih osoba čiji je osnivač Auto Hrvatska d.d., društva registriranog u Hrvatskoj radi ulaganja novčanih sredstava članova s ciljem povećanja vrijednosti i zaštite imovine Fonda radi osiguranja isplate mirovinskih davanja njegovim članovima, u skladu s odredbama Zakona o dobrovoljnim mirovinskim fondovima NN 19/14, NN 29/18, NN 115/18, NN 156/23) („Zakon“).

Načela i strategija ulaganja

Fond će provoditi ulaganja imovine poštujući temeljna načela ulaganja: sigurnosti, razboritosti i opreza, lojalnosti, skrbi, smanjivanja rizika raspršenošću ulaganja, zakonitosti, održavanja odgovarajuće likvidnosti i zabrane sukoba interesa vodeći pri tome računa o zakonskim ograničenjima ulaganja imovine.

U procesu procjene izloženosti imovine Fonda pojedinim tržišnim rizicima promatra se portfelj Fonda u agregiranoj formi, tj. unutar odgovarajućih klasa imovine. Klase izloženosti ujedno predstavljaju osnovu za procjenu utjecaja pojedinih tržišnih događaja na portfelj Fonda, odnosno osnovu za procjenu rizika kojima je imovina fonda izložena.

Zagrebačka banka d.d. („Depozitar“) je depozitar Fonda.

Hrvatska agencija za nadzor financijskih usluga („Agencija“) je regulatorno tijelo Fonda.

2 Osnova za pripremu

Osnove računovodstva

Od 1. siječnja 2023. godine Fond vodi svoje poslovne knjige u eurima (EUR) i u skladu s hrvatskim Zakonom o računovodstvu i računovodstvenim načelima i praksi koju primjenjuju poduzeća u Republici Hrvatskoj.

Izjava o usklađenosti

Financijski izvještaji pripremljeni su u skladu s Pravilnikom o godišnjim, polugodišnjim i drugim izvještajima dobrovoljnog mirovinskog fonda (NN 104/17, NN 98/20, NN 146/22) izdanim od strane Agencije odnosno računovodstvenom regulativom mirovinskih fondova u Republici Hrvatskoj.

Računovodstvena regulativa Agencije temelji se na Međunarodnim standardima financijskog izvještavanja usvojenim od strane Europske Unije („MSFI usvojeni od strane EU“).

Računovodstvene politike podudaraju se s računovodstvenim načelima Međunarodnih standarda financijskog izvještavanja usvojenih od strane EU, osim u dijelu izračuna očekivanih kreditnih gubitaka za financijsku imovinu po amortiziranom trošku te u dijelu prezentacije financijskih izvještaja koji su pripremljeni sukladno pravilniku Agencije. Tamo gdje se računovodstvene politike podudaraju s MSFI usvojenim od strane EU u opisu računovodstvenih politika Fonda poziva se na pojedine standarde koji su bili u primjeni na dan 31. prosinca 2023. godine.

Ovi financijski izvještaji odobreni su od strane Uprave Društva za upravljanje dana 1. ožujka 2024. godine.

Osnova za mjerenje

Ovi financijski izvještaji pripremljeni su na osnovi fer vrijednosti za financijske instrumente po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka i financijsku imovinu po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit. Ostala financijska imovina i obveze iskazani su po amortiziranom trošku ili povijesnom trošku.

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)

2 Osnova za pripremu (nastavak)

Prezentacija financijskih izvještaja

Ovi financijski izvještaji pripremljeni su na temelju konzistentne prezentacije i klasifikacije.

Funkcionalna i izvještajna valuta

Financijski izvještaji prezentirani su u eurima ("eur"), što je valuta primarnog ekonomskog okruženja u kojem Fond posluje („funkcionalna valuta“). Svi iznosi objavljeni u financijskim izvještajima prikazani su u eurima, zaokruženi na najbližu tisućicu osim ako nije drugačije navedeno.

Službeni tečaj na dan 31. prosinca 2023. godine bio je 1,105000 američkih dolara za 1 euro (2022.: 1,066600).

Promjena prezentacijske i funkcionalne valute

Na dan 1. siječnja 2023. godine euro („EUR“), umjesto dosadašnje hrvatske kune („HRK“), postaje službena monetarna valuta i službeno sredstvo plaćanja u Republici Hrvatskoj.

Uvođenje eura kao službene valute u Republici Hrvatskoj predstavlja promjenu funkcionalne valute koja se primjenjuje prospektivno od navedenog datuma. Sve stavke imovine, obveza i pozicije kapitala koju čine obveze prema izvorima imovine na dan 1. siječnja 2023. godine konvertirane su iz HRK u EUR koristeći fiksni tečaj konverzije od 7,53450 HRK za 1 EUR određen od strane Vlade Republike Hrvatske.

Kao konverzijski tečaj bilance na dan 31. prosinca 2022. godine korišten je fiksni tečaj konverzije koji je iznosio 7,53450 kuna za jedan euro. Kao konverzijski tečaj računa dobiti i gubitka te izvještaja o novčanim tokovima za godinu koja je završila 31. prosinca 2022. korišten je također fiksni tečaj konverzije koji je iznosio 7,53450 kuna za jedan euro.

Korištenje procjena i prosudbi

Sastavljanje financijskih izvještaja sukladno računovodstvenoj regulativi primjenjivoj za mirovinske fondove u Republici Hrvatskoj zahtijeva donošenje prosudbi, procjena i pretpostavki od strane rukovodstva koje utječu na primjenu politika i objavljenih iznosa imovine i obveza te prihoda i troškova. Procjene i povezane pretpostavke temelje se na povijesnom iskustvu i različitim drugim faktorima koji se smatraju realnima u određenim okolnostima, čiji rezultati čine osnovu za donošenje prosudbi o knjigovodstvenim vrijednostima imovine i obveza koje nisu direktno vidljive iz ostalih izvora. Stvarni rezultati se mogu razlikovati od procjena.

Procjene i pripadajuće pretpostavke redovito se pregledavaju. Promjene računovodstvenih procjena priznaju se u razdoblju u kojem je promjena procjene napravljena ako promjena utječe samo na to razdoblje. Ako promjena utječe na razdoblje u kojem je nastala i na buduća razdoblja, priznaje se u razdoblju u kojem je nastala i u budućim razdobljima.

Informacije o prosudbama rukovodstva Društva za upravljanje koje se odnose na primjenu računovodstvenih propisa, koji imaju značajan utjecaj na financijske izvještaje kao i informacije o procjenama sa znatnim rizikom mogućeg značajnog usklađenja u idućoj godini objavljene su u Bilješci 4.

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)

3 Materijalne računovodstvene politike

Računovodstvene politike dosljedno su primjenjivane na sva razdoblja prikazana u ovim financijskim izvještajima.

Prihodi od ulaganja

Prihodi od ulaganja za razdoblje uključuju realizirane dobitke od ulaganja u vlasničke i dužničke vrijednosnice, udjele u investicijskim fondovima te derivativne financijske instrumente, nerealizirane dobitke od financijskih instrumenata po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka, prihode od kamata i amortizacije premije (diskonta), pozitivne tečajne razlike, dividende i ostali slične prihode.

Fond primjenjuje FIFO metodu ("First-In-First-Out") za određivanje realiziranih dobitaka i gubitaka kod prestanka priznavanja.

Prihod od kamata od dužničkih instrumenata priznaje se po efektivnoj kamatnoj stopi te je prikazan u stavci *Prihodi od kamata i amortizacije premije (diskonta)* u Izvještaju o sveobuhvatnoj dobiti.

Rashodi

Rashodi Fonda uključuju realizirane gubitke od ulaganja u vlasničke i dužničke vrijednosnice, udjele u investicijskim fondovima te derivativne financijske instrumente, nerealizirane gubitke od financijskih instrumenata po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka, naknade za upravljanje, naknade depozitaru, brokerske naknade od transakcija financijskih instrumenata po računu dobiti i gubitka, transakcijske troškove, negativne tečajne razlike te ostale rashode.

Troškovi poslovanja se priznaju u dobiti ili gubitku kako nastaju. Određene troškove poslovanja te rashode nastale na temelju upravljanja Fondom snosi Društvo za upravljanje u skladu sa Zakonom i regulativom Agencije te oni nisu prikazani kao rashod u financijskim izvještajima Fonda.

Nerealizirani dobiti i gubici od financijskih instrumenata po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka

Nerealizirani dobiti i gubici od ulaganja u financijske instrumente uključuju promjenu fer vrijednosti financijske imovine i obveza po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka te nerealizirane tečajne razlike od ulaganja u vrijednosne papire.

Financijski instrumenti

Klasifikacija

Fond klasificira svoju financijsku imovinu i financijske obveze na temelju poslovnog modela upravljanja financijskom imovinom i obvezama i obilježjima financijske imovine s ugovornim novčanim tokovima u sljedeće kategorije: financijska imovina i obveze po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka, financijska imovina po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit i financijska imovina i obveze po amortiziranom trošku. Društvo za upravljanje odlučuje o klasifikaciji odmah pri inicijalnom priznavanju.

Financijska imovina i financijske obveze po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka

Financijski instrumenti po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka uključuju vlasničke vrijednosnice, ulaganja u investicijske fondove te derivativne financijske instrumente.

Financijska imovina po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit

Financijska imovina po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit uključuje dužničke vrijednosnice.

Financijska imovina i obveze po amortiziranom trošku

Financijska ulaganja koja se vrednuju po amortiziranom trošku uključuju dužničke vrijednosnice.

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)

3 Materijalne računovodstvene politike (nastavak)

Ostale financijske obveze

Financijske obveze koje se ne vode po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka uključuju obveze s osnove ulaganja u financijske instrumente i financijske obveze proizašle iz imovine članova Fonda te ostale obveze.

Priznavanje i prestanak priznavanja

Priznavanje imovine i obveza provodi se ovisno o vrsti imovine i obveza, te provedenoj klasifikaciji. Fond priznaje financijsku imovinu ili financijsku obvezu u izvještaju o financijskom položaju samo i isključivo kada fond postaje jedna od ugovornih strana na koju se primjenjuju ugovorni uvjeti instrumenta.

Financijska imovina i obveze početno se priznaju po fer vrijednosti uvećano ili umanjeno, u slučaju financijske imovine ili financijskih obveza koje se ne vode po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka, za transakcijske troškove koji su direktno povezani sa stjecanjem ili isporukom financijske imovine ili financijskih obveza. Izuzetak od navedenog su financijska imovina i financijske obveze koje se mjere po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka, koji se pri početnom priznavanju ne dodaju transakcijski troškovi, jer se oni po nastanku priznaju u račun dobiti i gubitka.

Početno priznavanje financijske imovine po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka, financijske imovine po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit, te dužničkih vrijednosnih papira koji se vode po amortiziranom trošku, obavlja se na datum ugovora (datum trgovanja).

Početno priznavanje ostale imovine koja se mjeri po amortiziranom trošku obavlja se na datum namire.

Kupnja i prodaja financijskih instrumenata priznaje se u imovini Fonda na datum ugovora (trgovanja). Zaključne transakcije kupnje priznaje se u imovini prema vrsti i provedenoj klasifikaciji financijskog instrumenta uz istovremeno priznavanje obveze za namiru. Na dan zaključenja transakcije prodaje, u imovini fonda financijski instrument se prestaje priznavati, a počinje se priznavati potraživanje s osnove prodaje financijskog instrumenta.

Prilikom sudjelovanja u javnoj ponudi vrijednosnih papira i instrumenata tržišta novca (inicijalna i sekundarna ponuda, ponuda ograničenom broju ulagatelja i sl.) prenosivi vrijednosni papiri i instrumenti tržišta novca iskazuju se kao potraživanje u iznosu prihvaćene ponude, a nakon njihovog upisa na račun Fonda ili pod/skrbnika u središnjem depozitoriju, odnosno u slučaju ulaganja u prenosive vrijednosne papire izdavatelja iz druge države članice ili države članice Organizacije za gospodarsku suradnju i nadzor (dalje: OECD) po primljenoj obavijesti od depozitara, priznaje se u imovini Fonda sukladno klasifikacijama financijske imovine.

Prenosivi vrijednosni papiri kod obvezujućih javnih ponuda za otkup vrijednosnih papira vrednuju se od datuma obavijesti depozitara o prihvaćenoj ponudi od strane ponuditelja po cijeni otkupa iz javne ponude.

Promjene nad imovinom i obvezama u poslovnim knjigama evidentiraju se na osnovu urednih i vjerodostojnih knjigovodstvenih isprava.

Potraživanja ili obveze po osnovi kamata i sličnih prava i obveza iskazuju se u imovini ili obvezama po utvrđivanju imateljevog prava.

Potraživanja za dividende ili udjele u dobiti priznaju se u imovini Fonda na prvi dan od kojeg se dionicom trguje bez prava na dividendu (ex dividend date). Iznimno, Fond može priznati potraživanje za dividende ili udjele u dobiti u imovini na dan utvrđivanja imateljevog prava, a temeljem odluke o isplati dividende ili raspodjele dobiti nadležnog organa trgovačkog društva (npr. glavne skupštine) ili zaprimljene obavijesti od depozitara.

Naknadno mjerenje

Nakon početnog priznavanja financijska imovina, uključujući derivative koji predstavljaju imovinu, mjeri se po fer vrijednosti, bez umanjenja za iznos transakcijskih troškova koji mogu nastati prilikom prodaje ili drugog načina otuđenja, osim vezano za financijsku imovinu koja se mjeri po amortiziranom trošku, primjenom metode efektivne kamatne stope. Vrijednosni papiri koji kotiraju na burzama dnevno se vrednuju po tekućoj ili tržišnoj vrijednosti, a koja najbolje odražava njihovu fer vrijednost. Razlika između tržišne vrijednosti i troška ulaganja vrijednosnog papira priznaje se kao usklađenje u nerealizirane dobitke ili gubitke u račun dobiti ili gubitka za vrijednosne papire koji se vrednuju po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka, odnosno u izvještaju o sveobuhvatnoj dobiti za vrijednosne papire koji se vrednuju po fer vrijednosti kroz sveobuhvatnu dobit.

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)

3 Materijalne računovodstvene politike (nastavak)

Financijski instrumenti (nastavak)

Temeljem prodaje javljaju se realizirani dobitci/gubici koji čine razliku između knjigovodstvene cijene kupnje utvrđene na dan prodaje i cijene po kojoj se vrijednosni papir prodaje.

Obračun kamate po dužničkim vrijednosnih papirima evidentira se odvojeno od glavnice kako bi se izbjeglo poistovjećivanje rasta cijena koja proizlazi iz obračunate kamate i rasta tržišne vrijednosti dužničkog vrijednosnog papira.

Kamate se počinju obračunavati za imovinu i povezanu obvezu nakon datuma podmirenja kada se prenose s njima povezana prava. Datum podmirenja je datum na koji se imovina isporučuje subjektu ili na koji subjekt isporučuje imovinu.

Prestanak priznavanja

Fond će ukloniti financijsku obvezu (ili dio financijske obveze) iz izvještaja o financijskom položaju samo i isključivo ako je ista nestala, tj. ako je ugovorna obveza podmirena, ispravljena ili istekla.

Fond primjenjuje FIFO metodu („First-In-First-out“) za određivanje realiziranih dobitaka i gubitaka kod prestanak priznavanja.

Principi mjerenja fer vrijednosti

Fer vrijednost financijske imovine temelji se na njihovoj kotiranoj tržišnoj cijeni na dan izvještavanja utvrđenoj prema regulativi Agencije, bez umanjena za zavisne troškove ili je temeljena na vrijednosti sličnih financijskih instrumenata.

Fer vrijednost utvrđuje se kao cijena koja se može ostvariti prodajom imovine ili platiti za prijenos obveze u redovnoj transakciji između tržišnih sudionika na datum mjerenja, ili u njihovom nedostatku, cijena koja se može ostvariti na najpovoljnijem tržištu na kojem Fond ima pristup na datum mjerenja. Fer vrijednost obveze također odražava njezin rizik neizvršenja.

Fer vrijednost vlasničkih i dužničkih vrijednosnih papira temelji se na prosječnoj vaganoj cijeni trgovanja, cijeni zadnje ponude odnosno cijeni posljednje transakcije sukladno Pravilniku o utvrđivanju neto vrijednosti imovine i cijene udjela dobrovoljnog mirovinskog fonda (NN 128/17, NN 114/18, NN 2/20, NN 146/22).

Međutim, postojanje kotirane cijene ne smatra se automatski odgovarajućom mjerom fer vrijednosti. Dodatno se prati razdoblje od zadnjeg dana transakcije, volumen transakcija kao i velike oscilacije u kotiranim cijenama.

Ako službeno odobrena cijena financijskog instrumenta nije dostupna na burzi ili od brokera/dealera za instrumente kojima se ne trguje na određenom tržištu, fer vrijednost instrumenta procjenjuje se primjenom tehnika procjene, uključujući upotrebu usporednih transakcija koje su obavljene prema tržišnim uvjetima, usporedbom fer vrijednosti drugog instrumenta koji je suštinski isti, tehnike diskontiranih novčanih tokova, ili bilo kojom drugom tehnikom procjene koja omogućava procjenu cijena dobivenih u stvarnim tržišnim transakcijama.

Kod primjene tehnika diskontiranog novčanog toka, procijenjeni budući novčani tokovi temelje se na najboljoj procjeni rukovodstva Društva za upravljanje, a primijenjena diskontna stopa je tržišna stopa na datum izvještavanja koja je primjenjiva na instrumente sa sličnim uvjetima. Kod primjene ostalih modela određivanja cijene, ulazni podaci temelje se na tržišnim podacima na datum izvještavanja.

Fer vrijednost derivatnih instrumenata kojima se ne trguje na uređenom tržištu procjenjuje se temeljem iznosa primitaka ili izdataka koje bi Fond imao u slučaju da prekine ugovor na datum izvještavanja, uzimajući u obzir trenutne tržišne uvjete i kreditnu sposobnost druge ugovorne strane.

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)

3 Materijalne računovodstvene politike (nastavak)

Financijski instrumenti (nastavak)

Aktivno i neaktivno tržište

Smatra se da financijski instrument kotira na aktivnom tržištu ako su kotirane cijene neposredno i redovno raspoložive na aktivnom tržištu, od trgovaca, brokera, poslovne grupe, agencije za regulaciju cijena ili zakonodavne agencije i ako te cijene predstavljaju stvarne i redovno nastale transakcije prema tržišnim uvjetima.

Kotirane tržišne cijene za određenu imovinu predstavljaju sadašnju cijenu ponude, a ako ista nije dostupna tada cijena posljednje transakcije dokazuje sadašnju fer vrijednost pod uvjetom da od razdoblja provedbe transakcije nije bilo značajnih promjena ekonomskih okolnosti niti se radilo o prisilnoj transakciji.

Za prenosive dužničke vrijednosne papire i instrumente tržišta novca, kojima se trguje u Republici Hrvatskoj, aktivnim tržištem smatra se tržište na kojem se navedenim instrumentima trgovalo minimalno 15 trgovinskih dana u tromjesečnom razdoblju.

Fer vrijednost prenosivih dužničkih vrijednosnih papira i instrumenata tržišta novca kojima se trguje u Republici Hrvatskoj na aktivnom tržištu izračunava se primjenom prosječne cijene trgovanja ponderirane količinom vrijednosnih papira protrgovanih na uređenom tržištu te prijavljenih OTC transakcija.

Fer vrijednost prenosivih vrijednosnih papira te instrumenata tržišta novca kojima se trguje u drugoj državi članici Europske Unije ili državi članici OECD-a na aktivnom tržištu vrednuje se primjenom zadnje cijene trgovanja objavljene na uređenom tržištu.

Instrumenti tržišta novca čiji je izdavatelj Republika Hrvatska, druga država članica ili država članica OECD-a vrednuju se metodom amortiziranog troška primjenom metode efektivne kamatne stope po prinosu do dospijeca relevantnom do trenutka nove transakcije u mirovinskom fondu kojim upravlja isto mirovinsko društvo, odnosno primarne emisije instrumenta tržišta novca istog izdavatelja s istim rokom dospijeca.

Prenosivi dužnički vrijednosni papiri čiji je izdavatelj Republika Hrvatska i kojima se trguje u Republici Hrvatskoj na neaktivnom tržištu vrednuju primjenom zadnje cijene objavljene na službenom financijsko-informacijskom servisu na dan za koji se vrednuje imovine i obveze („BVAL“).

Za prenosive vlasničke vrijednosne papire aktivnim tržištem smatra se tržište na kojem se navedenim instrumentom trgovalo minimalno 20 trgovinskih dana u tromjesečnom razdoblju.

Fer vrijednost vlasničkih vrijednosnih papira kojima se trguje u Republici Hrvatskoj na aktivnom tržištu izračunava se primjenom prosječne cijene trgovanja ponderirane količinom vrijednosnih papira protrgovanih na uređenom tržištu.

Fer vrijednost vlasničkih vrijednosnih papira na neaktivnom tržištu utvrđuje se tehnikama vrednovanja, kojima je cilj procijeniti cijenu po kojoj bi imovina bila prodana odnosno obveza prenesena u urednoj transakciji među tržišnim sudionicima za datum vrednovanja.

Procjene fer vrijednosti provode se na temelju tržišnih uvjeta i informacija o financijskom instrumentu korištenjem vidljivih tržišnih podataka gdje je to moguće i oslanjanjem što je manje moguće na specifične interne procjene.

Umanjenje vrijednosti financijske imovine

Sva financijska imovina koja se vodi po amortiziranom trošku individualno se procjenjuje na umanjenje vrijednosti.

Kratkoročna stanja se ne diskontiraju.

Derivativni financijski instrumenti

Fond koristi derivativne financijske instrumente kako bi se na optimalan način zaštitio od izloženosti valutnom riziku koji proizlazi iz poslovnih, financijskih i ulagačkih aktivnosti. Fond ne drži niti izdaje derivativne financijske instrumente u špekulativne svrhe. Svi derivativi su klasificirani kao financijski instrumenti koji se drže radi trgovanja. Derivativni financijski instrumenti uključuju termenske ugovore u stranoj valuti.

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)

3 Značajne računovodstvene politike (nastavak)

Novčana sredstva

Novčana sredstva obuhvaćaju transakcijske račune kod banaka.

Oporezivanje

Prema trenutno važećoj regulativi primjenjivoj u Hrvatskoj, dobit od Fonda ne podliježe oporezivanju.

Neto imovina Fonda i vrijednost udjela

Neto imovinsku vrijednost Fonda čini ukupna vrijednost imovine Fonda umanjena za iznos obveza Fonda na dan utvrđivanja neto imovinske vrijednosti. Vrijednost udjela predstavlja omjer neto imovinske vrijednosti Fonda i ukupnog broja udjela Fonda na isti dan.

Raspodjela rezultata Fonda

Raspodjela rezultata Fonda regulirana je Zakonom o dobrovoljnim mirovinskim fondovima. U skladu s trenutno važećim odredbama Zakona, sva dobit razdoblja raspoređuje se na račune članova.

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)

3 Materijalne računovodstvene politike (nastavak)

Promjene računovodstvenih standarda

A) Usvajanje novih ili izmijenjenih standarda i tumačenja

Sljedeći izmijenjeni standardi u primjeni su od 1. siječnja 2023. godine, usvojeni su u EU, ali nisu imali značajnog utjecaja na Fond:

- *MSFI 17 „Ugovori o osiguranju” (objavljen 18. svibnja 2017. godine i na snazi za godišnja razdoblja koja počinju na dan ili nakon 1. siječnja 2023. godine).*
- *Dodaci MSFI-ju 17 i dodatak MSFI-ju 4 (objavljeni 25. lipnja 2020. godine i na snazi za godišnja razdoblja koja počinju na dan ili nakon 1. siječnja 2023. godine).*
- *Prijelazna mogućnost za osiguravatelje koji primjenjuju MSFI 17 – Dodaci MSFI-ju 17 (objavljeni 9. prosinca 2021. godine i na snazi za godišnja razdoblja koja počinju na dan ili nakon 1. siječnja 2023. godine).*
- *Dodaci MRS-u 1 i 2. Smjernicama za praksu uz MSFI-jeve (IFRS Practice Statement 2): Objava računovodstvenih politika (objavljeni 12. veljače 2021. godine i na snazi za godišnja razdoblja koja počinju na dan ili nakon 1. siječnja 2023. godine). MRS 1 je izmijenjen na način da od društava zahtijeva objavljivanje značajnih informacija o računovodstvenim politikama, a ne značajne računovodstvene politike. U dodatku se navodi definicija značajnih informacija o računovodstvenim politikama. Dodatak također pojašnjava da se informacije o računovodstvenim politikama smatraju značajnima ako bez njih korisnici financijskih izvještaja ne bi mogli razumjeti druge značajne informacije u financijskim izvještajima. Dodatak daje ilustrativne primjere informacije o računovodstvenim politikama koje će se vjerojatno smatrati značajnima za financijske izvještaje subjekta. Nadalje, dodatak MRS-u 1 pojašnjava da se nematerijalni podaci o računovodstvenim politikama ne trebaju objavljivati. Međutim, ako se objave, ne smiju prikrivati značajne informacije o računovodstvenim politikama. Kako bi se podržao ovaj dodatak, MSFI-jeva Izjava o praksama 2, 'Prosudbe o značajnosti' također je izmijenjena kako bi pojasnila na koji način primijeniti koncept značajnosti na objave računovodstvenih politika. Fond je prilagodio svoje računovodstvene politike potrebama ove izmjene.*
- *Dodaci MRS-u 8: Definicija računovodstvenih procjena (objavljeni 12. veljače 2021. godine i na snazi za godišnja razdoblja koja počinju na dan ili nakon 1. siječnja 2023. godine).*
- *Odgođeni porez povezan s imovinom i obvezama koje proizlaze iz jedne transakcije – Dodaci MRS-u 12 (objavljeni 7. svibnja 2021. godine i na snazi za godišnja razdoblja koja počinju na dan ili nakon 1. siječnja 2023. godine).*
- *Dodaci MRS-u 12 Porez na dobit: Međunarodna porezna reforma – Model pravila vezanih za Stup 2 (objavljeni 23. svibnja 2023. godine)*

Osim ako gore nije drugačije navedeno, ne očekuje se da će novi standardi i tumačenja značajno utjecati na financijske izvještaje Fonda.

Promjene računovodstvenih standarda (nastavak)

B) Novi računovodstveni standardi i tumačenja

B.1. Novi računovodstveni standardi i tumačenja usvojena u EU

Objavljeno je nekoliko novih standarda i tumačenja koji su obvezni za godišnja razdoblja koja počinju na dan ili nakon 1. siječnja 2024. godine ili kasnije, koja nisu usvojena u EU i koje Fond nije ranije usvojio.

- *Dodaci MSFI-ju 16 Najmovi: Obveza po osnovi najma u transakciji prodaje s povratnim najmom (objavljeni 22. rujna 2022. godine i na snazi za godišnja razdoblja koja počinju na dan ili nakon 1. siječnja 2024. godine).*
- *Klasifikacija obveza u kratkoročne ili dugoročne – Dodaci MRS-u 1 (izvorno objavljeni 23. siječnja 2020. i naknadno izmijenjeni 15. srpnja 2020. i 31. listopada 2022. godine, na snazi za godišnja razdoblja koja počinju na dan ili nakon 1. siječnja 2024. godine).*

Osim ako gore nije drugačije navedeno, ne očekuje se da će novi standardi i tumačenja značajno utjecati na financijske izvještaje Fonda.

B.2. Novi računovodstveni standardi i tumačenja koja nisu usvojena u EU

Objavljeno je nekoliko novih standarda i tumačenja koji su obvezni za godišnja razdoblja koja počinju na dan ili nakon 1. siječnja 2024. godine ili kasnije, koja nisu usvojena u EU i koje Fond nije ranije usvojio.

- *Dodaci MRS-u 7 Izvještaj o novčanom tokovima i MSFI-ju 7 Financijski instrumenti: Objave: Financijski aranžmani dobavljača (objavljeni 25. svibnja 2023. godine).*
- *Dodaci MRS-u 21 Nedostatak zamjenjivosti (objavljeni 15. kolovoza 2023. godine).*
- *Prodaja ili unos imovine između investitora i njegovog pridruženog društva ili zajedničkog pothvata – Dodaci MSFI-ju 10 i MRS-u 28 (objavljeni 11. rujna 2014. godine i na snazi za godišnja razdoblja koja počinju na dan ili nakon dana koji će utvrditi IASB).*

Osim ako gore nije drugačije navedeno, ne očekuje se da će novi standardi i tumačenja značajno utjecati na financijske izvještaje Fonda.

.

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)

4 Računovodstvene prosudbe i procjene

Bilješka Računovodstvene procjene i prosudbe nadopunjuje bilješku o upravljanju financijskim rizicima. Procjene i prosudbe koje nose znatan rizik mogućih značajnih usklada knjigovodstvene vrijednosti imovine i obveza u sljedećoj poslovnoj godini, opisane su u nastavku.

Glavni izvori neizvjesnosti vezani za procjene

(a) Utvrđivanje fer vrijednosti

Za financijske instrumente Fonda kojima se trguje na organiziranim tržištima, a koji se mjere po fer vrijednosti, kotirane cijene su direktno dostupne. Međutim, fer vrijednost određenih financijskih instrumenata, na primjer „over-the-counter“ derivativa ili vrijednosnica koje ne kotiraju, određuje se primjenom tehnika procjene, uključujući pozivanje na sadašnju fer vrijednost ostalih suštinski sličnih instrumenata (podložno odgovarajućim usklađenjima).

Utvrđivanje fer vrijednosti financijske imovine i obveza za koje ne postoji tržišna cijena zahtijeva korištenje metoda vrednovanja koje su opisane u Bilješki 3: *Principi mjerenja fer vrijednosti*. Za financijske instrumente s kojima se rijetko trguje i koji imaju netransparentnu cijenu, fer vrijednost je manje objektivna i zahtijeva različit stupanj prosudbe ovisno o likvidnosti, koncentraciji, neizvjesnosti tržišnih faktora, cjenovnim pretpostavkama i ostalim rizicima koji utječu na pojedini instrument.

Procjene fer vrijednosti provode se u određenom vremenskom trenutku na temelju tržišnih uvjeta i informacija o financijskom instrumentu. Ove su procjene po prirodi subjektivne i uključuju neizvjesnosti i pitanja koja značajno ovise o prosudbi, poput kamatnih stopa, promjenjivosti i procijenjenim novčanim tokovima, te se stoga ne mogu utvrditi s potpunom preciznošću. Fond mjeri fer vrijednost temeljem hijerarhije fer vrijednosti koja je objašnjena u Bilješki 18: *Fer vrijednost*.

(b) Gubici od umanjenja vrijednosti financijske imovine koja se vodi po amortiziranom trošku i imovine po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit

Potreba za umanjenjem vrijednosti imovine koja se vodi po amortiziranom trošku procjenjuje se kako je opisano u Bilješki 3: *Umanjenje vrijednosti financijske imovine*. Umanjenje vrijednosti za pojedinačne izloženosti temelji se na najboljoj procjeni rukovodstva Društva za upravljanje o sadašnjoj vrijednosti očekivanih budućih novčanih primitaka. Pri procjeni tih novčanih primitaka, rukovodstvo procjenjuje financijski položaj dužnika i neto nadoknadivu vrijednost instrumenata osiguranja.

(c) Regulatorni zahtjevi

Agencija je ovlaštena za provođenje regulatornog nadzora nad poslovanjem Fonda i može zahtijevati promjene knjigovodstvene vrijednosti imovine i obveza u skladu s odgovarajućim propisima. Uprava kontinuirano procjenjuje regulatorne zahtjeve i osigurava da Fond posluje u skladu s odgovarajućim propisima.

(d) Situacija na financijskim tržištima

Uprava Društva za upravljanje ne može pouzdano procijeniti učinke na financijski položaj Fonda bilo kakvog daljnjeg pogoršanja likvidnosti financijskih tržišta te povećane nepostojanosti na tržištima valuta i kapitala. Uprava Društva za upravljanje smatra da poduzima sve potrebne mjere kako bi podržao održivost i rast poslovanja Fonda u trenutnim okolnostima.

S obzirom na svoju strategiju Fond je ulagao u dužničke vrijednosnice i vlasničke vrijednosne papire, vodeći računa o ograničavanju izloženosti prema pojedinom izdavatelju. Na taj način se kreditni rizik imovine Fonda zadržava na razini koja je prihvatljiva u skladu s procjenom Uprave društva za upravljanje.

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)

5 Novčana sredstva

	31. prosinca 2022. '000 eur	31. prosinca 2023. '000 eur
Žiro računi kod Depozitara		
- denominirani u eurima	296	44
- denominirani u stranim valutama		
- Američki dolar	11	0
- Švicarski franak	8	1
Ukupno	315	45

Uplate koje se ne mogu pripisati osobnim računima članova uključuju se u imovinu Fonda kao sredstva u prijenosu na prolaznom računu banaka, dok je obveza za uplatu i raspored po osobnim računima članova iskazana kao obveza za sredstva u postupku prijenosa.

6 Prenosivi vrijednosni papiri koji se vrednuju po fer vrijednosti

	31.prosinca 2022. '000 eur	31.prosinca 2023. '000 eur
Financijska imovina po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit		
- dužničke vrijednosnice	1.259	1.757
Financijski instrumenti po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka		
- vlasničke vrijednosnice	991	1.222
Ukupno	2.250	2.979

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)

7 Obveze prema mirovinskom društvu

	31. prosinca 2022. '000 eur	31. prosinca 2023. '000 eur
Obveze za naknadu za upravljanje	5	5
Obveze za naknadu od uplaćenih doprinosa	0	1
Ukupno	5	6

U skladu sa Prospektom Fonda, za članove koji su ostvarili članstvo u fondu prije 1.1.2019., Društvu za upravljanje pripada naknada od uplaćenih doprinosa u iznosu od najviše 1,4% od svakog iznosa uplaćenog od strane članova do iznosa od 165,90 eur. Članovima koji su članstvo u Fondu ostvarili počevši sa 1.1.2019. ili kasnije ulazna naknada se ne naplaćuje. Naknada od uplaćenih doprinosa se ne naplaćuje u slučaju prelaska članova iz Fonda u drugi fond ukoliko njime upravlja Allianz ZB d.o.o., društvo za upravljanje obveznim i dobrovoljnim mirovinskim fondovima.

8 Prihodi od kamata i amortizacija premija (diskonta)

	2022. '000 eur	2023. '000 eur
Dužničke vrijednosnice		
- po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit	29	30
- po amortiziranom trošku	13	15
Plasmani kod banaka	0	1
Ukupno	42	46

Iznos od 30 tisuća eura (2022.: 29 tisuća eura) uključuje 11 tisuća eura (2022.: 7 tisuća eura) amortizacije premije po metodi efektivne kamatne stope za financijske instrumente koji se vode po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit.

Iznos od 15 tisuća eura (2022.: 13 tisuća eura) uključuje amortizaciju premije po metodi efektivne kamatne stope za financijske instrumente koji se vode po amortiziranom trošku.

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)

9 Neto realizirani i nerealizirani dobiti (gubici) od financijskih instrumenata po fer vrijednosti i tečajne razlike

2022.	Neto realizirani dobiti/gubici od financijskih instrumenata	Neto nerealizirani dobiti/gubici od financijskih instrumenata po fer vrijednosti	Neto tečajne razlike financijskih instrumenata po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka	Ukupno
	'000 eur	'000 eur	'000 eur	'000 eur
Portfelj po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka				
Vlasničke vrijednosnice	4	-33	10	-19
Investicijski fondovi	-6	-51	11	-46
Derivativni instrumenti	-13	0	0	-13
	<u>-15</u>	<u>-84</u>	<u>21</u>	<u>-78</u>
Portfelj po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit				
Dužničke vrijednosnice	15	-178	0	-163
Ukupno	<u>0</u>	<u>-262</u>	<u>21</u>	<u>-241</u>

2023.	Neto realizirani dobiti/gubici od financijskih instrumenata	Neto nerealizirani dobiti/gubici od financijskih instrumenata po fer vrijednosti	Neto tečajne razlike financijskih instrumenata po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka	Ukupno
	'000 eur	'000 eur	'000 eur	'000 eur
Portfelj po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka				
Vlasničke vrijednosnice	43	271	-5	309
Instrumenti tržišta novca	3	0	0	3
Investicijski fondovi	0	73	-7	66
Derivativni instrumenti	-1	0	0	-1
	<u>45</u>	<u>344</u>	<u>-12</u>	<u>377</u>
Portfelj po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit				
Dužničke vrijednosnice	-4	87	0	83
Ukupno	<u>41</u>	<u>431</u>	<u>-12</u>	<u>460</u>

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)

9 Neto realizirani i nerealizirani dobiti (gubici) od financijskih instrumenata po fer vrijednosti i tečajne razlike (nastavak)

Nerealizirani dobiti i gubici kao i tečajne razlike se računaju dnevno na bruto principu te se u Izvještaju o sveobuhvatnoj dobiti prikazuje kumulativ gubitaka i dobitaka. Prilikom prodaje financijskih instrumenata realizirani efekti priznaju se po neto principu u realizirane dobitke ili gubitke uvećano ili umanjeno za razliku do prodajne cijene. Realizirani efekti za imovinu po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit priznaju se po neto principu i prenose u račun dobiti ili gubitka uvećano ili umanjeno za razliku do prodajne cijene. U izvještaju o sveobuhvatnoj dobiti u pozicijama realizirani dobiti i realizirani gubici prikazan je neto iznos dobitaka i gubitaka zabilježenih do trenutka prodaje.

Ostale pozitivne i negativne tečajne razlike odnose se na tečajne razlike od financijskih instrumenata koji se vode po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit, financijskih instrumenata koji se vode po amortiziranom trošku, te tečajne razlike nastale pri svođenju tekućih računa i ostalih potraživanja, kao i efekte od spot kupoprodaje stranih valuta.

Tijekom 2023. godine Fond realizirao je 0 eura (2022.: manje od sto eura) negativnih neto tečajnih efekata od spot kupoprodaje stranih valuta.

Sukladno prospektu i pravilima, Fondu je dozvoljeno ulaganje u udjele ili dionice drugih investicijskih fondova uz uvjet da naknada za upravljanje koja se naplaćuje na teret imovine tih fondova ne smije biti veća od 2% godišnje.

Fond je tijekom 2023. i 2022. ulagao u udjele OTP indeksnog fonda kojim upravlja OTP Invest d.o.o., čija naknada za upravljanje iznosi 0,85% godišnje.

10 Rashodi s osnova odnosa s mirovinskim društvom

	2022. '000 eur	2023. '000 eur
Naknada za upravljanje	52	58

Dnevno upravljanje Fondom obavlja Allianz ZB d.o.o. društvo za upravljanje obveznim i dobrovoljnim mirovinskim fondovima. Prema Statutu Fonda Društvo za upravljanje ima pravo na naknadu od ukupne imovine Fonda, trenutno u iznosu od 1,55% godišnje (2022.: 1,55%) od ukupne imovine Fonda umanjene za iznos svih obveza Fonda s osnove ulaganja (trenutno uključuje obveze u postupku namire za kupljene vrijednosnice). Naknada se obračunava dnevno, a naplaćuje mjesečno.

Naknada od ukupne imovine Fonda se obračunava kako slijedi:

	2022.	2023.
Ukupna vrijednost imovine umanjena za obveze s osnove ulaganja		
Do 2.654.456,17 eura	1,60%	1,60%
Od 2.654.456,18 eura do 5.308.912,34 eura	1,55%	1,55%
5.308.912,35 eura i više	1,50%	1,50%

11 Naknada depozitaru

Zagrebačka banka d.d. je depozitna banka Fonda. Naknada depozitnoj banci se obračunava na ukupnu vrijednost imovine Fonda umanjenu za iznos svih obveza Fonda s osnove ulaganja.

Naknada depozitnoj banci iznosi 0,03 % (2022.: 0,03%).

Naknada se obračunava dnevno, a naplaćuje mjesečno.

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)

12 Naknada za izlaz

Društvo za upravljanje također ima pravo na naknadu za izlaz koja se obračunava članu prilikom izlaska iz Fonda. Ova naknada se obračunava na iznos na osobnom računu člana i odbija od ukupnog iznosa na osobnom računu člana Fonda. Naknada za izlaz naplaćuje se u svim slučajevima isplaćivanja imovine osim u slučaju povlačenja sredstava radi isplate mirovine ili radi prelaska članova u drugi fond kojim upravlja Allianz ZB d.o.o., društvo za upravljanje obveznim i dobrovoljnim mirovinskim fondovima. Naknada za izlaz se obračunava u iznosu od najviše 2,5% od ukupnog iznosa imovine na osobnom računu člana. Budući da se naknada direktno umanjuje od iznosa s računa člana i prebacuje Društvu za upravljanje, naknada se ne priznaje kao rashod Fonda. Tijekom 2023. Društvo za upravljanje nije obračunalo izlaznu naknadu (2022.: 133 eura).

13 Transakcijski troškovi

Transakcijski troškovi uključuju transakcijske troškove i troškove za kupnju i prodaju vrijednosnica klasificiranih po fer vrijednosti u računu dobiti i gubitka troškove namire, troškove kamate po repo ugovorima, te ostale dozvoljene troškove Fonda.

14 Pokazatelj ukupnih troškova

Pokazatelj ukupnih troškova u 2023. godini iznosio je 1,66 % (2022.: 1,63%), a računa se kao omjer troškova koji se mogu plaćati iz imovine fonda i prosječne godišnje neto imovine Fonda.

15 Transakcije s udjelima

Novčani primici od članova Fonda

U skladu sa Zakonom, uplate članova Fonda preračunavaju se u udjele svakodnevno u skladu s cijenom udjela na dan uplate.

Novčani primici s osnove državnih poticaja

Članovima Fonda odobravaju se poticajna sredstva iz državnog proračuna temeljem doprinosa prikupljenih u prethodnoj godini. Poticajna sredstva iznose 15% od uplaćenog doprinosa pojedinog člana Fonda, ali najviše do 663,61 eur uplaćenih doprinosa po članu Fonda tijekom godine, i samo za članstvo u jednom dobrovoljnom mirovinskom fondu. Poticajna sredstva vode se na osobnom računu člana na način da se u svakom trenutku može utvrditi njihov iznos i ona predstavljaju osobnu imovinu člana kojom upravlja Društvo za upravljanje.

U skladu sa Zakonom, poticajna sredstva priznaju se kao imovina Fonda i povećavaju osobnu imovinu člana temeljem uplate od strane Ministarstva financija Republike Hrvatske.

16 Derivatívni financijski instrumenti i trgovanje stranim valutama

Sukladno Zakonu o dobrovoljnim mirovinskim fondovima i Pravilniku o dozvoljenim ulaganjima i dodatnim ograničenjima ulaganja dobrovoljnog mirovinskog fonda, dobrovoljnim mirovinskim fondovima dozvoljeno je ulaziti u derivativne transakcije nominalnog ili ugovorenog iznosa do iznosa neto imovine Fonda te isključivo u svrhu zaštite, ukoliko su zadovoljeni određeni uvjeti te je Fond dobio odobrenje od strane Agencije.

Fond je primarno izložen valutnom riziku koji proizlazi iz njegovih ulaganja denominiranih u valuti američkom dolaru, u koje se ulažu eurski doprinosi uplaćeni od strane članova Fonda. Sukladno tome, Fond uglavnom sklapa OTC devizne termenske ugovore ekonomske zaštite temeljem kojih kupuje eura i prodaje američkog dolara, s dospijećem do godinu dana.

Na dan 31. prosinca 2023. godine Fond je imao dva otvorena forward ugovora (2022.: nije imao), čija je ugovorna vrijednost iznosila 45 tisuća eura, a neto vrijednost potraživanja 282 eura, te obveze prema alternativnim investicijskim fondovima u iznosu 58 tisuća eura.

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)

17 Financijski instrumenti i povezani rizici

Sukladno svojoj investicijskoj strategiji, Fond drži različite financijske instrumente. Ulagački portfelj Fonda uključuje dužničke i vlasničke vrijednosnice, ulaganja u investicijske fondove, plasmane kod banaka i forwarde.

Ulagačke aktivnosti izlažu Fond različitim vrstama rizika povezanih s financijskim instrumentima i tržištima na kojima ulaže. Najznačajnije vrste financijskog rizika kojima je Fond izložen su tržišni rizik, kreditni rizik i rizik likvidnosti.

Strukturu imovine i povezane rizike određuje i nadzire Društvo za upravljanje mirovinskim fondom kako bi se ostvarili ciljevi ulaganja.

Tržišni rizik

Tržišni rizik obuhvaća potencijalne gubitke i dobitke i uključuje valutni rizik, kamatni rizik i cjenovni rizik.

Strategija upravljanja tržišnim rizikom određena je investicijskim ciljevima Fonda. Tržišnim rizikom i cjelokupnom tržišnom pozicijom Fonda dnevno upravlja Društvo za upravljanje sukladno usvojenim politikama i procedurama.

Strategija ulaganja Fonda je ostvarivanje adekvatne stope prinosa na dulji rok ulaganjem imovine Fonda pretežno u hrvatska i inozemna tržišta vlasničkih i dužničkih vrijednosnica. Društvo za upravljanje postiže navedene ciljeve ulaganjem imovine Fonda u sljedeće vrijednosne papire, uzimajući u obzir ograničenja ulaganja Agencije:

1. prenosive dužničke vrijednosne papire i instrumente tržišta novca čiji je izdavatelj ili za koje jamči Republika Hrvatska, druga država članica Europske unije ili država članica Organizacije za gospodarsku suradnju i razvoj (u daljnjem tekstu: OECD) te Hrvatska narodna banka ili središnja banka druge države članice, odnosno države članice OECD-a ili je izdavatelj javno međunarodno tijelo kojemu pripadaju jedna ili više država članica, odnosno kojemu pripada jedna ili više država članica OECD-a - bez ograničenja, s tim da se više od 35% neto vrijednosti imovine Fonda može uložiti u dužničke vrijednosne papire i instrumente tržišta novca čiji je izdavatelj ili za koje jamči Republika Hrvatska, Europska banka za obnovu i razvoj, Međunarodna banka za obnovu i razvoj ili Europska investicijska banka
2. prenosive dužničke vrijednosne papire i instrumente tržišta novca uvrštene na uređeno tržište u smislu odredbi zakona koji uređuje tržište kapitala, čiji je izdavatelj jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave u Republici Hrvatskoj, drugoj državi članici ili državi članici OECD-a - najviše 30% neto vrijednosti imovine mirovinskog fonda, uzimajući u obzir i izloženost iz točke 3.
3. prenosive dužničke vrijednosne papire i instrumente tržišta novca uvrštene na uređeno tržište u smislu odredbi zakona koji uređuje tržište kapitala, čiji izdavatelj ima sjedište u Republici Hrvatskoj, drugoj državi članici ili državi članici OECD-a - najviše 30% neto vrijednosti imovine mirovinskog fonda, uzimajući u obzir i izloženost iz točke 2.
4. prenosive vlasničke vrijednosne papire uvrštene na uređeno tržište u smislu odredbi zakona koji uređuje tržište kapitala, čiji je izdavatelj dioničko društvo sa sjedištem u Republici Hrvatskoj, drugoj državi članici ili državi članici OECD-a - najviše 40% neto vrijednosti imovine mirovinskog fonda
5. udjele UCITS fondova koji su odobrenje za rad dobili u Republici Hrvatskoj ili drugoj državi članici ili odgovarajuće fondove koji su odobrenje za rad dobili u državi članici OECD-a, pod uvjetom da su provođenje nadzora nad tim fondovima i razina zaštite ulagatelja istovjetni onima propisanim zakonom koji uređuje osnivanje i rad otvorenih investicijskih fondova s javnom ponudom - najviše 30% neto vrijednosti imovine mirovinskog fonda
6. udjele ili dionice u otvorenim alternativnim investicijskim fondovima, odnosno dionice ili poslovne udjele u zatvorenim alternativnim investicijskim fondovima koji su odobrenje za rad dobili u Republici Hrvatskoj, drugoj državi članici ili odgovarajuće fondove koji su odobrenje za rad dobili u državi članici OECD-a, pod uvjetom da su provođenje nadzora nad tim fondovima i razina zaštite ulagatelja istovjetni onima propisanim zakonom koji uređuje osnivanje i upravljanje alternativnim investicijskim fondovima - najviše 5% neto vrijednosti imovine fonda

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)

17 Financijski instrumenti i povezani rizici (nastavak)

Tržišni rizik (nastavak)

7. depozite kod kreditnih institucija koji su povratni na zahtjev te koji dopijevaju za najviše 12 mjeseci, pod uvjetom da kreditna institucija ima registrirano sjedište u Republici Hrvatskoj ili drugoj državi članici ili državi članici OECD-a, pod uvjetom da su provođenje nadzora nad tom kreditnom institucijom i razina zaštite deponenata istovjetni onima propisanim zakonom koji uređuje poslovanje kreditnih institucija – najviše 5% neto vrijednosti imovine Fonda u jednu kreditnu instituciju
8. izvedene financijske instrumente kojima se trguje na uređenim tržištima u smislu odredbi zakona koji uređuje tržište kapitala ili izvedene financijske instrumente kojima se trguje izvan uređenih tržišta (neuvrštene OTC izvedenice) i to jedino u svrhu zaštite imovine mirovinskog fonda i efikasnog upravljanja imovinom i obvezama mirovinskog fonda i/ili smanjenja rizika ulaganja
9. novac na novčanom računu Fonda otvorenom kod kreditne institucije te na drugim računima kada je to potrebno radi realizacije ulaganja
10. drugu vrstu imovine koja je proizašla iz imovine iz točaka 1. do 9.

Iznimno, imovina Fonda može biti uložena u instrumente s dugoročnom perspektivom ulaganja, kojima se ne trguje na uređenim tržištima, multilateralnim trgovinskim platformama (MTP) ili organiziranim trgovinskim platformama (OTP).

Imovina Fonda može se ulagati i u druge oblike imovine koje s obzirom na sigurnost, isplativost i tržišnost odredi Hrvatska agencija za nadzor financijskih usluga i za te oblike ulaganja odredi ograničenja.

Kod ulaganja imovine Fonda mogu se upotrebljavati terminski ugovori, opcije i ostali izvedeni financijski instrumenti samo radi zaštite imovine Fonda uz uvjet da ukupna izloženost ne smije biti veća od neto vrijednosti imovine Fonda.

Imovina Fonda investira se u dužničke i vlasničke vrijednosnice te udjele u investicijskim fondovima sukladno zakonskim ograničenjima i tržišnim uvjetima kako bi maksimizirala očekivani prihod te minimizirala očekivani rizik. Društvo za upravljanje nastoji ostvariti željeni prinos alocirajući sredstva u one vrste vrijednosnih papira i na ona tržišta za koja procijeni da će u budućnosti davati najbolje prinose u odnosu na prateći rizik. Društvo za upravljanje upravlja rizicima Fondova na dnevnoj osnovi, u skladu s politikama i procedurama koje su na snazi.

Priroda i opseg financijskih instrumenata nepodmirenih na datum izvještavanja i politike upravljanja rizicima koje primjenjuje Fond, opisane su u nastavku.

(a) Valutni rizik

Fond može ulagati u financijske instrumente, te izvršavati transakcije denominirane u stranim valutama koje ne predstavljaju njegovu funkcionalnu valutu. Sukladno tome, Fond je izložen riziku da bi se relativan odnos njegove funkcionalne valute i drugih stranih valuta mogao promijeniti što će imati obrnuti utjecaj na račun dobit i gubitka i vrijednost Fonda.

Zakonska regulativa dozvoljava mirovinskim fondovima korištenje derivativa u svrhu zaštite, ukoliko su zadovoljeni određeni uvjeti.

Tijekom 2023. godine, Fond je sklopio 4 devizna forward ugovora (2022.: 12 deviznih forward ugovora) s ciljem ekonomske zaštite njegove izloženosti tečajnom riziku koji proizlazi iz vrijednosnih papira denominiranih u američkim dolarima (2022.: euro i američkim dolarima). Fond ne koristi računovodstvo zaštite te su svi derivativi klasificirani u portfelj za trgovanje.

Uslijed ulaska Republike Hrvatske u eurozonu sa 1.1.2023. sva imovina Fonda konvertirana je iz kunskih vrijednosti u eurske vrijednosti stoga Fond nema valutnog rizika prema valuti euro.

Da je tečaj američkog dolara na dan 31. prosinca 2023. u odnosu na euro ojačao/oslabio 1%, uz pretpostavku ostalih nepromijenjenih varijabli, to bi rezultiralo povećanjem/smanjenjem neto imovine za 4 tisuće eura (2022.: 4 tisuće eura).

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)

17 Financijski instrumenti i povezani rizici (nastavak)

(a) Valutni rizik (nastavak)

Ukupna izloženost Fonda tečajnim fluktuacijama na dan izvještavanja je bila kako slijedi:

	31. prosinca 2022 '000 eur	31. prosinca 2022. %	31. prosinca 2023 '000 eur	31. prosinca 2023 %
Imovina				
Euro	1.289	37,28	0	0,00
Američki dolar	350	10,12	461	11,04
Švicarski franak	19	0,55	14	0,33
Rumunjski lev	0	0,00	23	0,56
Ukupno strane valute	1.658	47,95	498	11,93
Euro*	1.808	52,28	3.684	88,23
Ukupno imovina	3.466	100,23	4.183	100,16
Obveze				
Euro*	-8	-0,23	-7	- 0,16
Ukupno obveze	-8	-0,23	-7	- 0,16
Neto imovina članova Fonda	3.458	100,00	4.176	100,00

* Uslijed ulaska Republike Hrvatske u eurozonu sa 1.1.2023. sva imovina Fonda konvertirana je iz kunskih u eurske vrijednosti stoga su kunski iznosi izraženi u eurima na dan 31.12.2022.

Izloženost imovine Fonda prema američkom dolaru zaštićena je forward ugovorom nominalne vrijednosti.

	31. prosinca 2022. Nominalna vrijednost '000 eur	31. prosinca 2023. Nominalna vrijednost '000 eur
Američki dolar	0	45
	0	45

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)

17 Financijski instrumenti i povezani rizici (nastavak)

Tržišni rizik (nastavak)

Rizik specifičnih instrumenata

Fond ulazi u termenske ugovore u stranoj valuti kako bi ekonomski zaštitio cjelokupni portfelj od valutnog rizika i podmirio transakcije u stranoj valuti. Terminski ugovor u stranoj valuti je ugovor između dvije strane o razmjeni različitih valuta po određenom tečaju na unaprijed dogovoren budući datum i mora biti namiren u novcu.

Terminski ugovori u stranoj valuti rezultiraju izloženošću tržišnom riziku na temelju promjena tečaja strane valute povezane s ugovorenim iznosima. Tržišni rizik se pojavljuje zbog mogućnosti promjena tečaja strane valute. Terminski ugovori rezultiraju kreditnom izloženošću prema suprotnoj strani u ugovoru.

Nominalni iznosi predstavljaju pripadajuće referentne iznose strane valute na kojima se temelje fer vrijednosti terminskih ugovora u stranoj valuti kojima Fond trguje. Dok nominalni iznosi ne predstavljaju sadašnju fer vrijednost i ne ukazuju neophodno na buduće novčane tokove terminskih ugovora u stranoj valuti u posjedu Fonda, pripadajuće promjene cijena, koje proizlaze iz varijabli specificiranih nominalnim iznosima, utječu na fer vrijednost ovih derivativnih financijskih instrumenata.

(b) Kamatni rizik

Financijska imovina Fonda uglavnom je kamatonosna. Fond nema kamatonosne obveze. Sukladno tome, izloženost Fonda riziku da financijska kamatonosna imovina i kamatonosne obveze dospijevaju u različito vrijeme i u različitim iznosima je niska. No, Fond je izložen riziku fer vrijednosti kamatnih stopa koji se odnosi na rizik promjena važećih kamatnih stopa na tržištu.

Kako bi Fond bio primjereno izložen riziku promjene kamatnih stopa prati se duracija obvezničkog dijela portfelja.

Na dan 31. prosinca 2023. duracija cijelog portfelja dužničkih vrijednosnih papira iznosi 4,81 (2022.: 3,07). Navedeno znači, da su kamatne stope bile za 1 postotni bod veće/manje, vrijednost imovine bila bi 112 tisuća eura manja/veća (2022.: 56 tisuća eura), kao posljedica smanjenja/povećanja fer vrijednosti dužničkih vrijednosnica.

Do danas, Fond nije smatrao potrebnim ulaziti u aktivnosti zaštite u pogledu kamatnog rizika.

	31. prosinca 2022. %	31. prosinca 2023. %
Efektivne kamatne stope		
Novčana sredstva	0	0,78
Financijska imovina po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit	3,33	3,14
Financijska imovina koja se vodi po amortiziranom trošku	2,63	2,42

(c) Cjenovni rizik vlasničkih vrijednosnica

Cjenovni rizik je rizik da će se vrijednost instrumenta mijenjati kao rezultat promjena tržišnih cijena, bilo da su iste uzrokovane faktorima specifičnim za određeno ulaganje, njegovog izdavatelja ili faktore koji utječu na sve instrumente kojima se trguje na tržištu. Primarna izloženost cjenovnom riziku proizlazi iz trgovanja vlasničkim vrijednosnicama. Sukladno regulativi Agencije, Fondu je dozvoljeno ulaganje u vlasničke vrijednosnice koje kotiraju na službenim burzama, te one izvan službene kotacije na burzi u Republici Hrvatskoj ukoliko zadovoljavaju uvjete koje je propisala Agencija. Nadalje, cjenovni rizik vlasničkih vrijednosnica proizlazi iz ulaganja u udjele u investicijskim fondovima vezanih uz indekse kada ovi fondovi ulažu u vlasničke vrijednosnice.

Izloženost cjenovnom riziku Društvo za upravljanje umanjuje strukturiranjem diversificiranog portfelja instrumenata na različitim tržištima.

Da su se burzovni indeksi na dan 31. prosinca 2023. godine povećali/smanjili za 10%, a da su sve ostale varijable ostale konstantne, navedeno bi povećalo/smanjilo neto imovinu Fonda za 159 tisuća eura (2022.: 129 tisuća eura).

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)

17 Financijski instrumenti i povezani rizici (nastavak)

Tržišni rizik (nastavak)

Kreditni rizik

Kreditni rizik predstavlja rizik da stranka financijskog instrumenta neće biti u mogućnosti, u cijelosti ili djelomično, podmiriti svoje obveze prema Fondu u trenutku njihova dospijea. Neispunjavanje obveza od strane stranke prema Fondu ugrozilo bi likvidnost i smanjilo vrijednost njegove imovine. Kreditna izloženost Fonda na datum izvještavanja od financijskih instrumenata koji se drže radi trgovanja i po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit odražava se kroz njihovu pozitivnu fer vrijednost na datum bilance, kako je prikazano u Izvještaju o financijskom položaju.

Rizik da druga strana unutar instrumenta za trgovanje neće ispuniti svoje obveze redovno se prati. Pri praćenju kreditnog rizika, posebna je pažnja posvećena trgovanju instrumentima s pozitivnom fer vrijednošću. Kako bi se upravljalo kreditnim rizikom, investicije Fonda su diversificirane i preferiraju se partneri i izdavatelji niskog kreditnog rizika.

Na dan 31. prosinca 2023. godine sljedeća financijska imovina bila je izložena kreditnom riziku: novčana sredstva, ulaganja u dužničke vrijednosnice i ostala potraživanja.

Maksimalna izloženost pojedinim partnerima prilikom plasiranja depozita kod banaka utvrđuje se internim limitima ulaganja što se svakodnevno prati.

Rizik koji se odnosi na nepodmirene transakcije smatra se malim s obzirom na kratko razdoblje podmirenja.

Kreditni rejting investicijskog portfelja Fonda prema Standard&Poor's klasifikaciji je kako slijedi:

		31. prosinca	31. prosinca	31. prosinca	31. prosinca
	Rejting	2022 '000 eur	2022. %	2023 '000 eur	2023 %
Novčana sredstva i depoziti kod kreditnih institucija	<i>Bez rejtinga</i>	315	9,09	206	4,92
Dužnički vrijednosni papiri i instrumenti tržišta novca	<i>AA+</i>	35	1,01	51	1,22
	<i>AA</i>	0	0,00	20	0,48
	<i>BBB+</i>	1.767	50,98	2.239	53,53
	<i>B+</i>	0	0,00	16	0,38
	<i>B</i>	25	0,72	0	0,00
Ostala potraživanja	<i>A-</i>	1	0,03	0	0,00
	<i>Bez rejtinga</i>	1	0,03	0	0,00
Maksimalna izloženost kreditnom riziku		2.144	61,86	2.532	60,53
Ostala ulaganja koja nisu izložena kreditnom riziku		1.322	38,14	1651	39,47
Ukupno imovina		3.466	100,00	4.183	100,00

Na datum izvještavanja Fond nema financijsku imovinu kojoj je vrijednost umanjena.

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)

17 Financijski instrumenti i povezani rizici (nastavak)

Kreditni rizik (nastavak)

Financijska imovina Fonda izložena kreditnom riziku koncentrirana je u sljedećim područjima i predstavlja maksimalan računovodstveni gubitak koji bi bio ostvaren na datum izvještavanja da komitenti u potpunosti nisu u mogućnosti ispuniti svoje ugovorene obveze:

	31. prosinca 2022. ‘000 eur	31. prosinca 2022. %	31. prosinca 2023. ‘000 eur	31. prosinca 2023. %
Instrumenti s kreditnim rizikom				
Dužnički instrumenti po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit				
- Ministarstvo financija Republike Hrvatske	1.198	34,56	1.670	39,92
- Vlada Francuske Republike	0	0,00	20	0,48
- Vlada Sjedinjenih Američkih Država	35	1,01	51	1,22
- Komunalne usluge, domaći izdavatelji	25	0,72	16	0,38
Dužnički instrumenti po amortiziranom trošku				
- Ministarstvo financija Republike Hrvatske	569	16,42	569	13,61
Novčana sredstva i depoziti kod kreditnih institucija	315	9,09	206	4,92
Ostala potraživanja	2	0,06	0	0,00
Maksimalna izloženost kreditnom riziku	2.144	61,86	2.532	60,53
Ostali instrumenti koji nisu izloženi kreditnom riziku	1.322	38,14	1.651	39,47
Ukupno imovina	3.466	100,00	4.183	100,00

Na dan 31. prosinca 2023. nije bilo zaloga nad financijskom imovinom.

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)

17 Financijski instrumenti i povezani rizici (nastavak)

Rizik likvidnosti

Rizik likvidnosti znači situaciju u kojoj vrijednosni papir ne može biti prodan u odgovarajućem roku po razumnoj cijeni što može imati utjecaja na vrijednost fonda ako je ulaganje potrebno prodati u dogledno vrijeme.

Rizik likvidnosti također se odnosi i na osiguravanje dovoljno likvidnih sredstava kako bi se podmirili odljevi sredstava iz Fonda prema zahtjevima članova za isplatu.

Kako bi upravljalo ovim rizikom, Društvo procjenjuje likvidnost ulaganja u odnosu na potencijalne isplate te vodi računa o usklađenosti ulaganja s potrebama.

Sve obveze na dan 31. prosinca 2023. godine u iznosu od 61 tisuću eura (2022.: 8 tisuća eura) trebaju se podmiriti kako je prikazano u tablici u nastavku:

	31. prosinca 2022.	31. prosinca 2023.
	'000 eur	'000 eur
do 1 mjeseca	8	61
od 1 do 3 mjeseci	0	0
od 3 do 12 mjeseci	0	0
Ukupno	8	61

Imovina članova u iznosu od 4.176 tisuća eura (2022.: 3.458 tisuća eura) nema ugovoreno dospijeće.

Ročnost financijske i ostale imovine prikazana prema preostalom ugovornom dospijeću za svu imovinu osim financijske imovine po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka, koja je prikazana kao kratkotrajna bez obzira na rokove dospijeća, analizirana je u nastavku:

	31. prosinca 2022.	31. prosinca 2023.
	'000 eur	'000 eur
Kratkotrajna imovina	1.838	1.957
Dugotrajna imovina	1.628	2.226
Ukupno	3.466	4.183

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)

17 Financijski instrumenti i povezani rizici (nastavak)

Rizik likvidnosti (nastavak)

Ročnost financijske imovine prikazana prema preostalom ugovornom dospijeću za zajmove i potraživanja, financijsku imovinu po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit te za novčana sredstva i financijsku imovinu po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka analizirana je u nastavku:

	31. prosinca 2022.	31. prosinca 2023.
	'000 eur	'000 eur
Do 1 mjeseca	1.622	1.813
Od 1 do 3 mjeseca	19	8
Od 3 do 12 mjeseci	197	135
Preko godine dana	1.628	2.226
Ukupno	3.466	4.183

Većina financijske imovine kotira.

Otkupivi udjeli

Svi otkupivi udjeli u potpunosti su plaćeni. U neto imovinu Fonda spadaju navedeni otkupivi udjeli bez nominalne vrijednosti. Kada se ispune određeni uvjeti, svaki udio ima pravo prijenosa na društvo za mirovinsko osiguranje u roku od pet radnih dana od dana otkupa po cijeni neto imovine po udjelu na datum otkupa. Relevantna kretanja u neto imovini iskazana su u „Izvještaju o promjenama u neto imovini fonda“. U skladu s ciljevima iznesenima u Bilješci 1, te politikama upravljanja rizicima, Fond nastoji uključiti primljene doprinose u odgovarajuća ulaganja pri tome održavajući dostatnu razinu likvidnosti kako bi se ostvario otkup i povećavajući likvidnost kratkoročnim kreditima ili prodajom kotiranih vrijednosnica ako je potrebno.

Neto imovina Fonda po jedinici iznosi 24,5878 eura (2022.: 21,6674 eura) na dan izvještavanja.

Na temelju povijesnih razina aktivnosti, Fond u prosjeku ima odljeve povezane s otkupom udjela u iznosu od 7 tisuća eura mjesečno (2022.: 9 tisuća eura).

Operativni rizik

Operativni rizik podrazumijeva rizik direktne ili indirektno štete nastale zbog grešaka, povreda, prekida ili oštećenja koje su uzrokovali interni procesi, tehnologija i infrastruktura koja podržava poslovanje Fonda ili eksterno uzrokovani događaji. Operativni rizik uključuje pravni rizik i rizik usklađenosti s regulativom, dok su iz njega isključeni kreditni, tržišni i rizik likvidnosti.

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)

18 Fer vrijednost

Većina financijskih instrumenata Fonda se vodi po fer vrijednosti na datum izvještavanja. Fer vrijednost financijskog instrumenta se obično može pouzdano odrediti unutar razumnog raspona procjena. Za određene druge financijske instrumente, uključujući novčana sredstva, potraživanja u postupku namire, obveze u postupku namire, knjigovodstvena vrijednost približno je jednaka fer vrijednosti zbog neposrednog ili kratkoročnog dospijeca ovih financijskih instrumenata.

Procjena fer vrijednosti

Prilikom izračuna fer vrijednosti Fond uzima u obzir MSFI pravila hijerarhije fer vrijednosti koja odražavaju značajnost ulaznih podataka korištenih u procesu vrednovanja. Svaki instrument se individualno detaljno procjenjuje. Razine hijerarhije fer vrijednosti se određuju na temelju najniže razine ulaznih podataka značajnih za određivanje fer vrijednosti instrumenta. Fond koristi sljedeću hijerarhiju mjerenja fer vrijednosti koja reflektira značajnost inputa korištenih prilikom mjerenja fer vrijednosti:

Razina 1: Fer vrijednost financijskih instrumenata temelji se na njihovim kotiranim tržišnim cijenama dostupnim na aktivnom tržištu.

Razina 2: Fer vrijednost financijskih instrumenata procjenjuje se primjenom tehnika procjene na temelju mjerljivih inputa. Ova kategorija uključuje usporedbu fer vrijednosti drugog instrumenta koji je suštinski isti, tehnike diskontiranih novčanih tokova, ili bilo koju drugu tehniku procjene koja omogućava pouzdanu procjenu cijena dobivenih u stvarnim tržišnim transakcijama.

Razina 3: Fer vrijednost financijskih instrumenata procjenjuje se primjenom tehnika procjene koje se ne temelje na mjerljivim inputima.

Sljedeća tablica predstavlja imovinu i obveze koji se mjere po fer vrijednosti na dan izvještavanja:

31. prosinca 2022. godine	Razina 1	Razina 2	Razina 3	'000 eur Ukupno
Imovina				
Financijska imovina po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka				
- Vlasničke vrijednosnice	708	102	182	992
- Ulaganja u fondove	331	0	0	331
- Forward ugovori	0	0	0	0
Financijska imovina po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit				
- Dužničke vrijednosnice	559	700	0	1.259
Ukupno imovina	1.598	802	182	2.582
Obveze				
Financijske obveze po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka				
- Forward ugovori	0	0	0	0
Ukupno obveze	0	0	0	0

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)

18 Fer vrijednost (nastavak)

Procjena fer vrijednosti (nastavak)

31. prosinca 2023. godine	Razina 1	Razina 2	Razina 3	'000 eur Ukupno
Imovina				
Financijska imovina po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka				
- Vlasničke vrijednosnice	1.019	32	171	1.222
- Ulaganja u fondove	428	0	0	428
- Forward ugovori	0	0	0	0
Financijska imovina po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit				
- Dužničke vrijednosnice	1.080	677	0	1.757
Ukupno imovina	2.527	709	171	3.407
Obveze				
Financijske obveze po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka				
- Forward ugovori	0	0	0	0
Ukupno obveze	0	0	0	0

Fer vrijednost financijskih instrumenata kojima se trguje na aktivnim tržištima temelji se na kotiranim tržišnim cijenama na dan izvještavanja. Tržište se smatra aktivnim ako su kotirane cijene poznate temeljem zamjene, aktivnosti brokera, industrijske skupine ili regulatorne agencije, a te cijene predstavljaju stvarne i redovite tržišne transakcije prema uobičajenim trgovačkim uvjetima. Kotirana tržišna cijena korištena za financijsku imovinu koju drži Fond je njezina važeća kupovna cijena. Ovi instrumenti uključeni su u razinu 1. Instrumenti koji su uključeni u razinu 1 sastoje se prvenstveno od državnih obveznica i vlasničkih instrumenata koja su klasificirana kao financijska imovina po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka ili vrijednosnice po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit.

Fer vrijednost financijskih instrumenata kojima se ne trguje na aktivnom tržištu (na primjer, kratkoročni zapisi i termimska kupoprodaja deviza) utvrđuje se korištenjem tehnika procjene. Te tehnike procjene zahtijevaju maksimalno korištenje vidljivih tržišnih podataka gdje je to moguće, a oslanjaju se što je manje moguće na procjene specifične za pojedini subjekt. Ukoliko su svi značajni inputi potrebni za fer vrednovanje instrumenta vidljivi, instrument se uključuje u razinu 2.

Vrijednost financijskih instrumenata iskazanih u razini 1 u iznosu od 308 tisuća eura (2022.: 344 tisuće eura) tijekom godine su bile uključene u razinu 2.

Vrijednost financijskih instrumenata iskazanih u razini 1 u iznosu od 79 tisuća eura (2022.: 8 tisuća eura) tijekom godine su bile uključene u razinu 3.

Vrijednost financijskih instrumenata iskazanih u razini 2 u iznosu od 189 tisuća eura (2022.: 248 tisuća eura) tijekom godine su bile uključene u razinu 1.

Vrijednost financijskih instrumenata iskazanih u razini 2 u iznosu od 32 tisuće eura (2022.: 0 eura) tijekom godine su bile uključene u razinu 3.

Vrijednost financijskih instrumenata iskazanih u razini 3 u iznosu od 0 eura (2022.: 13 tisuća eura) tijekom godine su bile uključene u razinu 1.

Vrijednost financijskih instrumenata iskazanih u razini 3 u iznosu od 53 tisuće eura (2022.: 51 tisuća eura) tijekom godine su bile uključene u razinu 2.

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)

18 Fer vrijednost (nastavak)

Ulazni podaci 3. razine su ulazni podaci o predmetnoj imovini, odnosno obvezi koji nisu vidljivi.

Ulazni podaci koji nisu vidljivi koriste se za mjerenje fer vrijednosti u mjeri u kojoj relevantni vidljivi ulazni podaci nisu dostupni, što omogućuje obuhvaćanje situacija kao što je slaba ili nepostojeća tržišna aktivnost u pogledu predmetne imovine, odnosno obveze na datum mjerenja. Međutim, cilj mjerenja fer vrijednosti i dalje je isti, tj. utvrditi izlaznu cijenu na datum mjerenja iz perspektive tržišnog sudionika koji drži imovinu, odnosno ima obvezu. Prema tome, ulazni podaci koji nisu vidljivi odražavaju pretpostavke koje bi tržišni sudionici koristili pri utvrđivanju cijene predmetne imovine ili obveze, što uključuje pretpostavke o rizicima.

Za procjenu fer vrijednosti instrumenata i ulaganja kojima se ne trguje na aktivnom tržištu Fond primjenjuje najmanje jednu od metoda navedenih u nastavku, a ovisno o specifičnostima predmetne imovine i dostupnim podacima za vrednovanje:

- Metoda relativnih vrijednosti (multiple)
- Nedavne transakcije s istom ili sličnom imovinom
- Metoda diskontiranja novčanih tokova (DCF)
- Metoda izračunavanja likvidacijske vrijednosti kompanije, odnosno metoda izračunavanja knjigovodstvene vrijednosti kompanije
- Procjena vrijednosti kompanije bazirana na pokazateljima specifičnima industriji u kojoj kompanija djeluje
- Metoda amortiziranog troška primjenom efektivne kamatne stope

Kao što je prethodno navedeno, Fond računa fer vrijednost investicija koristeći više metoda, a u zavisnosti o raspoloživim informacijama te za zaključnu fer vrijednost koristi ponderirani prosjek korištenih metoda.

Tablica u nastavku prikazuje ulaganja čije se fer vrijednosti priznaju u cijelosti ili djelomično pomoću tehnika procjene temeljenih na pretpostavkama koje nisu podržane cijenama ili drugim inputima iz vidljivih tržišnih transakcija istog instrumenta i učinak promjene jedne ili više takvih pretpostavki u pozadini tehnika procjene usvojenih na temelju razumnih mogućih alternativnih pretpostavki.

31. prosinca 2022.

Investicija	Fer vrijednost u 000 eur	Korištene tehnike procjene vrijednosti	Nevidljivi inputi	Moguća promjena +/- (apsolutna / postotna)	Promjena fer vrijednosti u 000 eur
ACI d.d., dionica, u kunama	13	Metoda diskontiranih novčanih tokova i zadnja tržišna cijena	Diskontna stopa	+/- 10%	-2 / +2
CIAK d.d., dionica, u kunama	57	Metoda diskontiranih novčanih tokova, relativnih vrijednosti i zadnja tržišna cijena	Diskontna stopa	+/- 10%	-11 / +14
The Garden Brewery d.d., dionica, u kunama	13	Metoda diskontiranih novčanih tokova i zadnja relevantna cijena	Diskontna stopa	+/- 10%	-3 / +4
Imperial d.d., dionica, u kunama	38	Metoda diskontiranih novčanih tokova i tržišna cijena	Diskontna stopa	+/- 10%	-5 / +7
Meritus ulaganja d.d., dionica, u kunama	26	Metoda diskontiranja novčanih tokova	Diskontna stopa	+/- 10%	-6 / +7
M7 Primo d.d., dionica serije A, u kunama	19	Metoda diskontiranja novčanih tokova	Diskontna stopa	+/- 10%	-2 / +2
M7 Primo d.d., dionica serije B, u kunama	16	Metoda diskontiranja novčanih tokova	Diskontna stopa	+/- 10%	-2 / +2

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)

18 Fer vrijednost (nastavak)

31. prosinca 2023.

Investicija	Fer vrijednost u 000 eur	Korištene tehnike procjene vrijednosti	Nevidljivi inputi	Moguća promjena +/- (apsolutna / postotna)	Promjena fer vrijednosti u 000 eur
ACI d.d., dionica, u eurima	12	Metoda diskontiranih novčanih tokova i zadnja tržišna cijena	Diskontna stopa	+/- 10%	-1 / +1
CIAK d.d., dionica, u eurima	64	Metoda diskontiranih novčanih tokova, relativnih vrijednosti i zadnja tržišna cijena	Diskontna stopa	+/- 10%	-5 / +7
The Garden Brewery d.d., dionica, u eurima	15	Metoda diskontiranih novčanih tokova i zadnja relevantna cijena	Diskontna stopa	+/- 10%	-1 / +1
Imperial d.d., dionica, u eurima	41	Metoda diskontiranih novčanih tokova i tržišna cijena	Diskontna stopa	+/- 10%	-3 / +3
M7 Primo d.d., dionica,, u eurima	39	Metoda diskontiranja novčanih tokova	Diskontna stopa	+/- 10%	-4 / +5

Sljedeća tablica prikazuje uskladu između početnih i završnih stanja za mjerenje fer vrijednosti u razini 3 unutar hijerarhije fer vrijednosti:

	Ukupno '000 eur
Stanje na 1. siječnja 2022.	133
Neto gubici priznati u računu dobiti i gubitka	27
Kupnje/Prodaje	25
Prijenos u/iz razine 3	-3
Stanje na 31. prosinca 2022.	182
Neto dobiti priznati u računu dobiti i gubitka	19
Kupnje/Prodaje	12
Prijenos u/iz razine 3	-42
Stanje na 31. prosinca 2023.	171

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)

19 Transakcije s povezanim osobama

U skladu sa Zakonom o dobrovoljnim mirovinskim fondovima, povezana osoba u odnosu na Društvo i fondove pod upravljanjem Društva su vlasnici Društva, članovi Uprave i Nadzornog odbora Društva i njihovi bračni i izvanbračni drug(ovi), životni partner(i) ili srodnik/srodnici do uključujući drugog stupnja u ravnoj lozi, ili drugi pojedinci koji imaju mogućnost utjecaja na odluke Društva i fondove pod upravljanjem Društva te Depozitar.

Fondom upravlja Društvo za upravljanje koje je u vlasništvu Allianz Holding eins GmbH, registriranog u Austriji i Zagrebačke banke d.d. Zagreb, registrirane u Hrvatskoj. Krajnji vlasnik i krajnje kontrolno društvo Društva za upravljanje je Allianz SE, Njemačka. Sve članice i podružnice Allianz Grupe i UniCredit Grupe su povezane osobe s Fondom.

Stanja potraživanja i obveza te poslovne transakcije Fonda s Društvom za upravljanje za godinu koja je završila 31. prosinca iznose kako slijedi:

	2022. '000 eur	2023. '000 eur
Obveze		
Obveze prema Društvu za upravljanje (Bilješka 7)	5	6
Rashodi		
Rashodi s osnove naknade za upravljanje (Bilješka 10)	-50	-58

Fond tijekom ovog i usporednog izvještajnog razdoblja nije ulagao u prenosive vrijednosne papire i instrumente tržišta novca izdane od strane povezanih osoba, kao niti u udjele u investicijskim fondovima pod upravljanjem povezane osobe mirovinskog fonda.

Stanja potraživanja i obveza te poslovne transakcije Fonda s vlasnicima Društva za upravljanje za godinu koja je završila 31. prosinca iznose kako slijedi:

	2022. '000 eur	2023. '000 eur
Imovina		
Novčana sredstva (Bilješka 5)	315	45
Prihodi		
Realizirani dobiti od derivativnih instrumenata	1	0
Pozitivne tečajne razlike od monetarnih financijskih instrumenata (isključujući vrijednosne papire)	15	3
Prihodi od kamata	1	1
Rashodi		
Realizirani gubici od derivativnih instrumenata	-5	0
Negativne tečajne razlike od monetarnih financijskih instrumenata (isključujući vrijednosne papire)	-17	-3
Naknada depozitaru	-1	-1
Transakcijski troškovi	-2	-2

20 Događaji nakon datuma bilance

Dana 1. siječnja 2024. godine na snagu stupa novi Zakon o dobrovoljnim mirovinskim fondovima. Najznačajnija izmjena koja se tiče poslovanja Društva za upravljanje i Fonda je smanjenje naknade za izlaz sa 2,5% na 1,75 % prilikom prelaska iz dobrovoljnog mirovinskog fonda u drugi ako su pod upravljanjem različitih mirovinskih društava.